

Na osnovu člana 50. Zakona o tržištu kapitala („Sl. glasnik RS“ br. 31/2011) i odredbi Pravilnika o sadržini, formi i načinu objavljivanja godišnjih, polugodišnji i kvartalnih izveštaja („Sl. glasnik RS“ br. 14/2012), VINO KALEM AD iz Velike Drenove, MB.:07154747, šifra delatnosti.:0130, objavljuje sledeći:

GODIŠNJI IZVEŠTAJ JAVNOG DRUŠTVIA

Period izveštavanja: 01.01.2024. do 30.06.2024. godine

POSLOVNO IME:	VINO KALEM AD
MATIČNI BROJ:	07154747
POŠTANSKI BROJ I MESTO:	37245 VELIKA DRENOVA
ULICA I BROJ:	VELIKA DRENOVA BB
ADRESA ELEKTRNOSKE POŠTE:	VINOKALEMAD@GMAIL.COM
INTERNET ADRESA:	WWW.VINO-KALEM.COM

DRUŠTVIA SUBJEKTA KONSOLIDACIJE:	
SEDIŠTE:	
MATIČNI BROJ:	
USVOJENI (da ili ne)	

OSOBA ZA KONTAKT:	RADISAVLJEVIĆ VERICA
TELEFON:	037/725-111
FAKS:	037/725-050
ADRESA ELEKTRNOSKE POŠTE:	VINOKALEMAD@GMAIL.COM
PREZIME I IME OSOBE OVLAŠĆENE ZA ZASTUPANJE:	ZORAN MILADINOVIĆ

Matični broj 07154747

Šifra delatnosti 0130

PIB 101307939

Naziv VINO KALEM AD

Sedište VELIKA DRENOVA,

BILANS STANJA

na dan 30.06.2024.godine

- u hiljadama dinara -

Grupa racuna, racun	POZICIJA	AOP	Napomena broj	Iznos		
				Tekuca godina	Prethodna god.	
					Krajnje stanje 20__.	Pocetno stanje 01.01.20__.
1	2	3	4	5	6	7
	A K T I V A					
00	A. UPISANI A NEUPLAĆENI KAPITAL	0001				
	B. STALNA IMOVINA (0003+0009+0017+0018+0028)	0002		176902	181787	
01	I. NEMATERIJALNA IMOVINA (0004+0005+0006+0007+0008)	0003		812	729	
010	1. Ulaganja u razvoj	0004				
011,012 i 014	2. Koncesije,petenti,licence,robne i uslužne marke,softver i ostala nematerijalna imovina	0005		812	729	
013	3. Gudvil	0006				
015 i 016	4. Nematerijalna imovina uzeta u lizing i nematerijalna imovina u pripremi	0007				
017	5. Avansi za nematerijalnu imovinu	0008				
02	II. NEKRETNINE,POSTROJENJA I OPREMA (0010+0011+0012+0013+0014+0015+0016)	0009		170672	175640	
020,021 i 022	1. Zemljište i građevinski objekti	0010		75607	76004	
023	3. Postrojenja i oprema	0011		61359	65125	
024	4. Investicione nekretnine	0012				
025 i 027	4. Nekretnine, postrojenja i oprema uzeti u lizing i nekretnine, postrojenja i oprema u pripremi	0013		33226	34031	
026 i 028	5. Ostale nekretnine, postrojenja i oprema i ulaganja na tuđim nekretninama, postrojenjima i opremi	0014				
029 (deo)	6. Avansi za nekretnine, postrojenja i opremu u zemlji	0015		480	480	
029 (deo)	7. Avansi za nekretnine, postrojenja i opremu u inostranstvu	0016				
03	III. BIOLOŠKA SREDSTVA	0017		5418	5418	
04, osim 047	IV. DUGOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI I DUGOROČNA POTRAŽIVANJA (0019+0020+0021+0022+0023+0024+0025+0026+0027)	0018				
040(deo), 041(deo) i 042(deo)	1. Učešća u kapitalu pravnih lica (osim učešća u kapitalu koja se vrednuju metodom učešća)	0019				
040(deo), 041(deo), 042(deo)	2. Učešća u kapitalu koja se vrednuju metodom učešća	0020				
043, 050(deo) i 051(deo)	3. Dugoročni plasmani matičnom, zavisnim i ostalim povezanim licima i dugoročna potraživanja od tih lica u zemlji	0021				
044, 050(deo), 051(deo)	4. Dugoročni plasmani matičnom, zavisnim i ostalim povezanim licima i dugoročna potraživanja od tih lica u inostranstvu	0022				
045(deo) i 053(deo)	5. Dugoročni plasmani (dati krediti i zajmovi) u zemlji	0023				
045(deo) i 053(deo)	6. Dugoročni plasmani (dati krediti i zajmovi) u inostranstvu	0024				
046	7. Dugoročna finansijska ulaganja (hartije od vrednosti koje se vrednuju po amortizovanoj vrednosti)	0025				
047	8. Otkupljene sopstvene akcije i otkupljeni sopstveni udeli	0026				

Grupa racuna, racun	P O Z I C I J A	AOP	Napo mena broj	Iznos		
				Tekuca godina	Prethodna god.	
					Krajnje stanje 20__.	Pocetno stanje 01.01.20__.
1	2	3	4	5	6	7
048, 052, 054, 055 i 056	9. Ostali dugoročni finansijski plasmani i ostala dugoročna potraživanja	0027				
28(deo), osim 288	V. DUGOROČNA AKTIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA	0028				
288	V. ODLOŽENA PORESKA SREDSTVA	0029				
	G. OBRTNA IMOVINA (0031+0037+0038+0044+0048+0057+0058)	0030		327477	292960	
Klasa 1, osim grupe računa 14	I. ZALIHE (0032+0033+0034+0035+0036)	0031		156238	185375	
10	1. Materijal, rezervni delovi, alat i sitan inventar	0032		78557	32868	
11 i 12	2. Nedovršena proizvodnja i gotovi proizvodi	0033		66664	142778	
13	4. Roba	0034		1660	2815	
150, 152 i 154	4. Plaćeni avansi za zalihe i usluge u zemlji	0035		8334	6791	
151, 153 i 155	5. Plaćeni avansi za zalihe i usluge u inostranstvu	0036		1023	123	
14	II. STALNA IMOVINA KOJA SE DRŽI ZA PRODAJU I PRESTANAK POSLOVANJA	0037				
20	III. POTRAŽIVANJA PO OSNOVU PRODAJE (0039+0040+0041+0042+0043)	0038		112274	79007	
204	1. Potraživanja od kupaca u zemlji	0039		89339	39649	
205	2. Potraživanja od kupaca u inostranstvu	0040		8095	24834	
200 i 202	3. Potraživanja od matičnog, zavisnih i ostalih povezanih lica u zemlji	0041		14840	14524	
201 i 203	4. Potraživanja od matičnog, zavisnih i ostalih povezanih lica u inostranstvu	0042				
206	5. Ostala potraživanja po osnovu prodaje	0043				
21, 22 i 27	IV. OSTALA KRATKOROČNA POTRAŽIVANJA (0045+0046+0047)	0044		12857	8247	
21, 22 osim 223 i 224, i 27	1. Ostala potraživanja	0045		11471	7429	
223	2. Potraživanja za više plaćen porez na dobitak	0046		1146	578	
224	3. Potraživanja po osnovu preplaćenih ostalih poreza i doprinosa	0047		240	240	
23	V. KRATKOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI (0049+0050+0051+0052+0053+0054+0055+0056)	0048		13712	2642	
230	1. Kratkoročni krediti i plasmani - matično i zavisna pravna lica	0049				
231	2. Kratkoročni krediti i plasmani - ostala povezana lica	0050				
232, 234(deo)	3. Kratkoročni krediti, zajmovi i plasmani u zemlji	0051		13680	2610	
233, 234(deo)	4. Kratkoročni krediti, zajmovi i plasmani u inostranstvu	0052				
235	5. Hartije od vrednosti koje se vrednuju po amortizovanoj vrednosti	0053				
236 (deo)	6. Finansijska sredstva koja se vrednuju po fer vrednosti kroz Bilans uspeha	0054		32	32	
237	7. Otkupljene sopstvene akcije i otkupljeni sopstveni udeli	0055				
236(deo), 238 i 239	8. Ostali kratkoročni finansijski plasmani	0056				
24	VI. GOTOVINA I GOTOVINSKI EKIVALENTI	0057		24578	9658	
28(deo), osim 288	VII. KRATKOROČNA AKTIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA	0058		7818	8031	
	D. UKUPNA AKTIVA = POSLOVNA IMOVINA (0001+0002+0029+0030)	0059		504379	474747	
88	Đ. VANBILANSNA AKTIVA	0060		36828	49428	
	P A S I V A					
	A. KAPITAL (0402+0403+0404+0405+0406-0407+0408+0411-0412) >= 0	0401		203527	161820	
30, osim 306	I. OSNOVNI KAPITAL	0402		42851	42851	
31	II. UPISANI A NEUPLAĆENI KAPITAL	0403				
306	III. EMISIONA PREMIJA	0404				
32	IV. REZERVE	0405		77	77	
330 i potražni saldo računa 331,332,333,334,3 35,336 i 337	V. POZITIVNE REVALORIZACIONE REZERVE I NEREALIZOVANI DOBICI PO OSNOVU FINANSIJSKIH SREDSTAVA I DRUGIH KOMONENTI OSTALOG SVEOBUHVRATNOG REZULTATA	0406		1130	1130	
dugovni saldo	VI. NEREALIZOVANI GUBICI PO OSNOVU FINANSIJSKIH SREDSTAVA I	0407				

Grupa racuna, racun	POZICIJA	AOP	Napomena broj	Iznos		
				Tekuća godina	Prethodna god.	
					Krajnje stanje 20__.	Početno stanje 01.01.20__.
1	2	3	4	5	6	7
računa 331,332,333,334,3 35,336 i 337	DRUGIH KOMPONENTI OSTALOG SVEOBUHVRATNOG REZULTATA					
34	VII. NERASPOREĐENI DOBITAK (0409 + 0410)	0408		159469	117762	
340	1. Neraspoređeni dobitak ranijih godina	0409		117762	98992	
341	2. Neraspoređeni dobitak tekuće godine	0410		41707	18770	
	VIII. UČEŠĆE BEZ PRAVA KONTROLE	0411				
35	IX. GUBITAK (0413+0414)	0412				
350	1. Gubitak ranijih godina	0413				
351	2. Gubitak tekuće godine	0414				
	B. DUGOROČNA REZERVISANJA I DUGOROČNE OBAVEZE (0416+0420+0428)	0415		159708	159708	
40	I. DUGOROČNA REZERVISANJA (0417+0418+0419)	0416				
404	1. Rezervisanja za naknade i druge beneficije zaposlenih	0417				
400	2. Rezervisanja za troškove u garantnom roku	0418				
40, osim 400 i 404	3. Ostala dugoročna rezervisanja	0419				
41	II. DUGOROČNE OBAVEZE (0421+0422+0423+0424+0425+0426+0427)	0420		159708	159708	
410	1. Obaveze koje se mogu konvertovati u kapital	0421				
411(deo) i 412(deo)	2. Dugoročni krediti i ostale dugoročne obaveze prema matičnom, zavisnim i ostalim povezanim licima u zemlji	0422				
411(deo) i 412 (deo)	3. Dugoročni krediti i ostale dugoročne obaveze prema matičnom, zavisnim i ostalim povezanim licima u inostranstvu	0423				
414 i 416(deo)	4. Dugoročni krediti, zajmovi i obaveze po osnovu lizinga u zemlji	0424		13600	13600	
415 i 416 (deo)	5. Dugoročni krediti, zajmovi i obaveze po osnovu lizinga u inostranstvu	0425				
413	6. Obaveze po emitovanim hartijama od vrednosti	0426				
419	7. Ostale dugoročne obaveze	0427		146108	146108	
49(deo), osim 498 i 495(deo)	III. DUGOROČNA PASIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA	0428				
498	V. ODLOŽENE PORESKE OBAVEZE	0429		2941	2940	
495(deo)	G. DUGOROČNI ODLOŽENI PRIHODI I PRIMLJENE DONACIJE	0430				
	D. KRATKOROČNA REZERVISANJA I KRATKOROČNE OBAVEZE (0432+0433+0441+0442+0449+0453+0454)	0431		138203	150279	
467	I. KRATKOROČNA REZERVISANJA	0432				
42, osim 427	II. KRATKOROČNE FINANSIJSKE OBAVEZE (0434+0435+0436+0437+0438+0439+0440)	0433		33914	40877	
420(deo) i 421(deo)	1. Obaveze po osnovu kredita prema matičnom, zavisnim i ostalim povezanim licima u zemlji	0434				
420(deo) i 421(deo)	2. Obaveze po osnovu kredita prema matičnom, zavisnim i ostalim povezanim licima u inostranstvu	0435				
422(deo), 424(deo), 425(deo), i 429(deo)	3. Obaveze po osnovu kredita i zajmova od lica koja nisu domaće banke	0436				
422(deo), 424(deo), 425(deo) i 429(deo)	4. Obaveze po osnovu kredita od domaćih banaka	0437		33914	40877	
423, 424 (deo), 425 (deo) i 429 (deo)	5. Krediti, zajmovi i obaveze iz inostranstva	0438				
426	6. Obaveze po kratkoročnim hartijama od vrednosti	0439				

Grupa racuna, racun	POZICIJA	AOP	Napomena broj	Iznos		
				Tekuća godina	Prethodna god.	
					Krajnje stanje 20__.	Početno stanje 01.01.20__.
1	2	3	4	5	6	7
428	7. Obaveze po osnovu finansijskih derivata	0440				
430	III. PRIMLJENI AVANSI, DEPOZITI I KAUCIJE	0441		15460	21173	
43 osim 430	IV. OBAVEZE IZ POSLOVANJA (0443+0444+0445+0046+0447+0448)	0442		62969	61321	
431 i 433	1. Obaveze prema dobavljačima - matična, zavisna pravna lica i ostala povezana lica u zemlji	0443		715	700	
432 i 434	2. Obaveze prema dobavljačima - matična, zavisna pravna lica i ostala povezana lica u inostranstvu	0444				
435	3. Obaveze prema dobavljačima u zemlji	0445		56513	55244	
436	4. Obaveze prema dobavljačima u inostranstvu	0446		5741	5377	
439(deo)	5. Obaveze po menicama	0447				
439(deo)	6. Ostale obaveze iz poslovanja	0448				
44,45,46, osim 467,47 i 48	V. OSTALE KRATKOROČNE OBAVEZE (0450+0451+0452)	0449		3667	4715	
44,45 i 46 osim 467	1. Ostale kratkoročne obaveze	0450		3667	3843	
47,48 osim 481	2. Obaveze po osnovu poreza na dodatu vrednost i ostalih javnih prihoda	0451			248	
481	3. Obaveze po osnovu poreza na dobitak	0452			624	
427	VI. OBAVEZE PO OSNOVU SREDSTAVA NAMENJENIH PRODAJI I SREDSTAVA POSLOVANJA KOJE JE OBUSTAVLJENO	0453				
49(deo) osim 498	VII. KRATKOROČNA PASIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA	0454		22193	22193	
	Đ. GUBITAK IZNAD VISINE KAPITALA (0415+0429+0430+0431-0059) >= 0 = 0407+0412-0402-0403-0404-0405-0406-0408-0411) >= 0	0455				
	E. UKUPNA PASIVA (0401+0415+0429+0430+0431-0455)	0456		504379	474747	
89	Ž. VANBILANSNA PASIVA	0457		36828	49428	

U _____
Dana _____, 20__ godine

M.P.

Zakonski zastupnik

ЗОРАН
МИЛАДИНОВ
ИТ 012536493
Sign

Digitally signed
by ЗОРАН
МИЛАДИНОВИЋ
012536493 Sign
Date: 2024.09.30
16:01:14 +02'00'

Popunjiva pravno lice - preduzetnik			
Matični broj	07154747	Šifra delatnosti	0130
		PIB	101307939
Naziv	VINO KALEM AD		
Sedište	VELIKA DRENOVA,		

BILANS USPEHA

u periodu 01.01.2024 do 30.06.2024

- u hiljadama dinara -

Grupa racuna, racun	POZICIJA	AOP	Napo- mena broj	Iznos	
				Tekuca godina	Prethodna godina
1	2	3	4	5	6
	A. POSLOVNI PRIHODI (1002+1005+1008+1009-1010+1011+1012)	1001		180775	126419
60	I. PRIHODI OD PRODAJE ROBE (1003 + 1004)	1002		646	59882
600, 602 i 604	1. Prihodi od prodaje robe na domaćem tržištu	1003		646	59882
601, 603 i 605	2. Prihodi od prodaje roba na inostranom tržištu	1004			
61	II. PRIHODI OD PRODAJE PROIZVODA I USLUGA (1006 + 1007)	1005		255148	112464
610, 612 i 614	1. Prihodi od prodaje proizvoda i usluga na domaćem tržištu	1006		148707	83165
611, 613 i 615	2. Prihodi od prodaje proizvoda i usluga na inostranom tržištu	1007		106441	29299
62	III. PRIHODI OD AKTIVIRANJA UČINAKA I ROBE	1008		340	453
630	IV. POVEĆANJE VREDNOSTI ZALIHA NEDOVRŠENIH I GOTOVIH PROIZVODA	1009			
631	V. SMANJENJE VREDNOSTI ZALIHA NEDOVRŠENIH I GOTOVIH PROIZVODA	1010		76115	47225
64 i 65	VI. OSTALI POSLOVNI PRIHODI	1011		756	845
68, osim 683, 685 i 686	VII. PRIHODI OD USKLAĐIVANJA VREDNOSTI IMOVINE (OSIM FINANSIJSKE)	1012			
	B. POSLOVNI RASHODI (1014+1015+1016+1020+1021+1022+1023+1024)	1013		138114	115643
50	I. NABAVNA VREDNOST PRODATE ROBE	1014		1382	53406
51	II. TROŠKOVI MATERIJALA, GORIVA I ENERGIJE	1015		106019	41418
52	III. TROŠKOVI ZARADA, NAKNADA ZARADA I OSTALI LIČNI RASHODI (1017+1018+1019)	1016		10915	9555
520	1. Troškovi zarada i naknada zarada	1017		9479	8055
521	2. Troškovi poreza i doprinosa na zarade i naknade zarada	1018		1436	1220
52 osim 520 i 521	3. Ostali lični rashodi i naknade	1019			280
540	IV. TROŠKOVI AMORTIZACIJE	1020		5318	5334
58, osim 583, 585 i 586	V. RASHODI OD USKLAĐIVANJA VREDNOSTI IMOVINE (OSIM FINANSIJSKE)	1021			
53	VI. TROŠKOVI PROIZVODNIH USLUGA	1022		8408	3416
54, osim 540	VII. TROŠKOVI REZERVISANJA	1023			
55	VIII. NEMATERIJALNI TROŠKOVI	1024		6072	2514
	V. POSLOVNI DOBITAK (1001-1013)>=0	1025		42661	10776
	G. POSLOVNI GUBITAK (1013-1001)>=0	1026			
	D. FINANSIJSKI PRIHODI (1028+1029+1030+1031)	1027			
660 i 661	I. FINANSIJSKI PRIHODI IZ ODNOSA SA MATIČNIM, ZAVISNIM I OSTALIM POVEZANIM LICIMA	1028			
662	II. PRIHODI OD KAMATA	1029			
663 i 664	III. POZITIVNE KURSNE RAZLIKE I POZITIVNI EFEKTI VALUTNE KLAUZULE	1030			
665 i 669	IV. OSTALI FINANSIJSKI PRIHODI	1031			
	Đ. FINANSIJSKI RASHODI (1033+1034+1035+1036)	1032		816	522
560 i 561	I. FINANSIJSKI RASHODI IZ ODNOSA SA MATIČNIM, ZAVISNIM I OSTALIM POVEZANIM LICIMA	1033			
562	II. RASHODI KAMATA	1034		816	514
563 i 564	III. NEGATIVNE KURSNE RAZLIKE I NEGATIVNI EFEKTI VALUTNE KLAUZULE	1035			
565 i 569	IV. OSTALI FINANSIJSKI RASHODI	1036			8
	E. DOBITAK IZ FINANSIRANJA (1027 - 1032) >= 0	1037			
	Ž. GUBITAK IZ FINANSIRANJA (1032 - 1027) >= 0	1038		816	522

Grupa racuna, racun	POZICIJA	AOP	Napomena broj	Iznos	
				Tekuca godina	Prethodna godina
1	2	3	4	5	6
683, 685 i 686	Z. PRIHODI OD USKLAĐIVANJA VREDNOSTI FINANSIJSKE IMOVINE KOJA SE ISKAZUJE PO FER VREDNOSTI KROZ BILANS USPEHA	1039			
583, 585 i 586	I. RASHODI OD USKLAĐIVANJA VREDNOSTI FINANSIJSKE IMOVINE KOJA SE ISKAZUJE PO FER VREDNOSTI KROZ BILANS USPEHA	1040			
67	J. OSTALI PRIHODI	1041			
57	K. OSTALI RASHODI	1042		138	967
	L. UKUPNI PRIHODI (1001+1027+1039+1041)	1043		180775	126419
	LJ. UKUPNI RASHODI (1013+1032+1040+1042)	1044		139068	117132
	M. DOBITAK IZ REDOVNOG POSLOVANJA PRE OPOREZIVANJA (1043 - 1044) >= 0	1045		41707	9287
	N. GUBITAK IZ REDOVNOG POSLOVANJA PRE OPOREZIVANJA (1044 - 1043) >= 0	1046			
69-59	NJ. POZITIVAN NETO EFEKAT NA REZULTAT PO OSNOVU DOBITKA POSLOVANJA KOJE SE OBUSTAVLJA, PROMENA RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA I ISPRAVKI GREŠAKA IZ RANIJIH	1047			
59-69	O. NEGATIVAN NETO EFEKAT NA REZULTAT PO OSNOVU GUBITKA POSLOVANJA KOJE SE OBUSTAVLJA, PROMENA RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA I ISPRAVKI GREŠAKA IZ RANIJIH	1048			
	P. DOBITAK PRE OPOREZIVANJA (1045-1046+1047-1048) >= 0	1049		41707	9287
	R. GUBITAK PRE OPOREZIVANJA (1046-1045+1048-1047) >= 0	1050			
	S. POREZ NA DOBITAK				
721	I. PORESKI RASHOD PERIODA	1051			
722 dug. saldo	II. ODLOŽENI PORESKI RASHODI PERIODA	1052			
722 pot. saldo	III. ODLOŽENI PORESKI PRIHODI PERIODA	1053			
723	T. ISPLACENA LICNA PRIMANJA POSLODAVCA	1054			
	Ć. NETO DOBITAK (1049-1050-1051-1052+1053-1054) >= 0	1055		41707	9287
	U. NETO GUBITAK (1050-1049+1051+1052-1053+1054) >= 0	1056			
	I. NETO DOBITAK KOJI PRIPADA UČEŠĆIMA BEZ PRAVA KONTROLE	1057			
	II. NETO DOBITAK KOJI PRIPADA MATIČNOM PRAVNOM LICU	1058			
	III. NETO GUBITAK KOJI PRIPADA UČEŠĆIMA BEZ PRAVA KONTROLE	1059			
	IV. NETO GUBITAK KOJI PRIPADA MATIČNOM PRAVNOM LICU	1060			
	V. ZARADA PO AKCIJI				
	1. Osnovna zarada po akciji	1061			
	2. Umanjena (razvodnjena) zarada po akciji	1062			

U _____
Dana _____, 20____ godine

M.P.

Zakonski zastupnik

ЗОРАН
МИЛАДИНО
ВИЋ
012536493
Sign

Digitally signed
by ЗОРАН
МИЛАДИНОВИЋ
012536493 Sign
Date: 2024.09.30
08:20:44 +02'00'

Прилог 3

Попуњава правно лице – предузетник

Матични број
07154747

Шифра делатности
0130

ПИБ
101307939

Назив VINO KALEM AD

Седиште VELIKA DRENOVA

ИЗВЕШТАЈ О ОСТАЛОМ РЕЗУЛТАТУ
за период од 01.01. до 30.06. 2024 . године

-у хиљадама динара-

Група рачуна, рачун	ПОЗИЦИЈА	АОП	Напомена број	И з н о с	
				Текућа година	Претходна година
1	2	3	4	5	6
	А. НЕТО РЕЗУЛТАТ ИЗ ПОСЛОВАЊА				
	I. НЕТО ДОБИТАК (АОП 1055)	2001		41.707	9.287
	II. НЕТО ГУБИТАК (АОП 1056)	2002			
	Б. ОСТАЛИ СВЕОБУХВАТНИ ДОБИТАК ИЛИ ГУБИТАК				
	а) Ставке које неће бити рекласификоване у Биланс успеха у будућим периодима				
330	1. Промене ревалоризације нематеријалне имовине, некретнина, постројења и опреме				
	а) повећање ревалоризационих резерви	2003			
	б) смањење ревалоризационих резерви	2004			
331	2. Актуарски добици или губици по основу планова дефинисаних примања				
	а) добици	2005			
	б) губици	2006			
333	3. Добици или губици по основу удела у осталом свеобухватном добитку или губитку придружених друштава				
	а) добици	2007			
	б) губици	2008			
	б) Ставке које накнадно могу бити рекласификоване у Биланс успеха у будућим периодима				
332	1. Добици или губици по основу улагања у власничке инструменте капитала				
	а) добици	2009			
	б) губици	2010			
334	2. Добици или губици по основу прерачуна финансијских извештаја иностраног пословања				
	а) добици	2011			
	б) губици	2012			
335	3. Добици или губици од инструмената заштите нето улагања у инострано пословање				

Група рачуна, рачун	ПОЗИЦИЈА	АОП	Напомена број	Износ	
				Текућа година	Претходна година
1	2	3	4	5	6
	а) добици	2013			
	б) губици	2014			
336	4. Добици или губици по основу инструмената заштите ризика (хединга) новчаног тока				
	а) добици	2015			
	б) губици	2016			
337	5. Добици или губици по основу хартија од вредности које се вреднују по фер вредности кроз остали укупан резултат				
	а) добици	2017			
	б) губици	2018			
	I. ОСТАЛИ БРУТО СВЕОБУХВАТНИ ДОБИТАК (2003 + 2005 + 2007 + 2009 + 2011 + 2013 + 2015 + 2017) - (2004 + 2006 + 2008 + 2010 + 2012 + 2014 + 2016 + 2018) ≥ 0	2019			
	II. ОСТАЛИ БРУТО СВЕОБУХВАТНИ ГУБИТАК (2004 + 2006 + 2008 + 2010 + 2012 + 2014 + 2016 + 2018) - (2003 + 2005 + 2007 + 2009 + 2011 + 2013 + 2015 + 2017) ≥ 0	2020			
	III. ОДЛОЖЕНИ ПОРЕСКИ РАСХОД НА ОСТАЛИ СВЕОБУХВАТНИ ДОБИТАК ИЛИ ГУБИТАК ПЕРИОДА	2021			
	IV. ОДЛОЖЕНИ ПОРЕСКИ ПРИХОД НА ОСТАЛИ СВЕОБУХВАТНИ ДОБИТАК ИЛИ ГУБИТАК ПЕРИОДА	2022			
	V. НЕТО ОСТАЛИ СВЕОБУХВАТНИ ДОБИТАК (2019 - 2020 - 2021 + 2022) ≥ 0	2023			
	VI. НЕТО ОСТАЛИ СВЕОБУХВАТНИ ГУБИТАК (2020 - 2019 + 2021 - 2022) ≥ 0.	2024			
	V. УКУПАН НЕТО СВЕОБУХВАТНИ РЕЗУЛТАТ ПЕРИОДА				
	I. УКУПАН НЕТО СВЕОБУХВАТНИ ДОБИТАК (2001 - 2002 + 2023 - 2024) ≥ 0	2025		41.707	9.287
	II. УКУПАН НЕТО СВЕОБУХВАТНИ ГУБИТАК (2002 - 2001 + 2024 - 2023) ≥ 0	2026			
	Г. УКУПАН НЕТО СВЕОБУХВАТНИ ДОБИТАК ИЛИ ГУБИТАК (2028 + 2029) = АОП 2025 ≥ 0 или АОП 2026 > 0	2027			
	1. Приписан матичном правном лицу	2028			
	2. Приписан учешћима без права контроле	2029			

У Velikoj Drenovi
дана 27.09. 2024. године

Законски заступник

ЗОРАН
МИЛАДИНОВ
ИЋ 012536493
Sign

Digitally signed by ЗОРАН
МИЛАДИНОВИЋ 012536493 Sign
Date: 2024.09.30 15:58:44 +02'00'

Прилог 4

Попуњава правно лице – предузетник

Матични број 07154747	Шифра делатности 0130	ПИБ 101307939
Назив VINO KALEM AD		
Седиште VELIKA DRENOVA		

ИЗВЕШТАЈ О ТОКОВИМА ГОТОВИНЕ
у периоду од 01.01. до 30.06. **20**^{24.} године

-у хиљадама динара-

ПОЗИЦИЈА	АОП	Износ	
		Текућа година	Претходна година
1	2	3	4
A. ТОКОВИ ГОТОВИНЕ ИЗ ПОСЛОВНИХ АКТИВНОСТИ			
I. Приливи готовине из пословних активности (1 до 4)	3001	276.633	141.716
1. Продаја и примљени аванси у земљи	3002	133.281	111.621
2. Продаја и примљени аванси у иностранству	3003	136.074	29.299
3. Примљене камате из пословних активности	3004		
4. Остали приливи из редовног пословања	3005	7.278	796
II. Одливи готовине из пословних активности (1 до 8)	3006	242.798	121.074
1. Исплате добављачима и дати аванси у земљи	3007	162.763	69.781
2. Исплате добављачима и дати аванси у иностранству	3008	49.227	32.471
3. Зараде, накнаде зарада и остали лични расходи	3009	11.505	9.754
4. Плаћене камате у земљи	3010	972	713
5. Плаћене камате у иностранству	3011		
6. Порез на добитак	3012	1.192	1.498
7. Одливи по основу осталих јавних прихода	3013	16.538	6.857
8. Остали одливи из пословних активности	3014	601	
III. Него прилив готовине из пословних активности (I - II)	3015	33.835	20.642
IV. Нето одлив готовине из пословних активности (II - I)	3016		
Б. ТОКОВИ ГОТОВИНЕ ИЗ АКТИВНОСТИ ИНВЕСТИРАЊА			
I. Приливи готовине из активности инвестирања (1 до 5)	3017		
1. Продаја акција и удела	3018		
2. Продаја нематеријалне имовине, некретнина, постројења, опреме и биолошких средстава	3019		
3. Остали финансијски пласмани	3020		
4. Примљене камате из активности инвестирања	3021		
5. Примљене дивиденде	3022		
II. Одливи готовине из активности инвестирања (1 до 3)	3023	1.238	11.774
1. Куповина акција и удела	3024		
2. Куповина нематеријалне имовине, некретнина, постројења, опреме и биолошких средстава	3025	1.238	11.774

ПОЗИЦИЈА	АОП	Износ	
		Текућа година	Претходна година
1	2	3	4
З. Остали финансијски пласмани	3026		
III. Нето прилив готовине из активности инвестирања (I - II)	3027		
IV. Нето одлив готовине из активности инвестирања (II - I)	3028	1.238	11.774
В. ТОКОВИ ГОТОВИНЕ ИЗ АКТИВНОСТИ ФИНАНСИРАЊА			
1. Приливи готовине из активности финансирања (1 до 7)	3029	13.989	22.582
1. Увећање основног капитала	3030		
2. Дугорочни кредити у земљи	3031		
3. Дугорочни кредити у иностранству	3032		
4. Краткорочни кредити у земљи	3033	13.633	21.082
5. Краткорочни кредити у иностранству	3034		
6. Остале дугорочне обавезе	3035		
7. Остале краткорочне обавезе	3036	356	1.500
II. Одливи готовине из активности финансирања (1 до 8)	3037	31.666	34.094
1. Откуп сопствених акција и удела	3038		
2. Дугорочни кредити у земљи	3039		
3. Дугорочни кредити у иностранству	3040		
4. Краткорочни кредити у земљи	3041	31.666	29.734
5. Краткорочни кредити у иностранству	3042		
6. Остале обавезе	3043		4.360
7. Финансијски лизинг	3044		
8. Исплаћене дивиденде	3045		
III. Нето прилив готовине из активности финансирања (I - II)	3046		
IV. Нето одлив готовине из активности финансирања (II - I)	3047	18.033	11.512
Г. СВЕГА ПРИЛИВ ГОТОВИНЕ (3001 + 3017 + 3029)	3048	290.266	164.298
Д. СВЕГА ОДЛИВ ГОТОВИНЕ (3006 + 3023 + 3037)	3049	275.702	166.942
Б. НЕТО ПРИЛИВ ГОТОВИНЕ (3048 - 3049) ≥ 0	3050	14.564	
Е. НЕТО ОДЛИВ ГОТОВИНЕ (3049 - 3048) ≥ 0	3051		2.644
Ж. ГОТОВИНА НА ПОЧЕТКУ ОБРАЧУНСКОГ ПЕРИОДА	3052	9.658	10.267
З. ПОЗИТИВНЕ КУРСНЕ РАЗЛИКЕ ПО ОСНОВУ ПРЕРАЧУНА ГОТОВИНЕ	3053		
И. НЕГАТИВНЕ КУРСНЕ РАЗЛИКЕ ПО ОСНОВУ ПРЕРАЧУНА ГОТОВИНЕ	3054		
Ј. ГОТОВИНА НА КРАЈУ ОБРАЧУНСКОГ ПЕРИОДА (3050 - 3051 + 3052 + 3053 - 3054)	3055	24.578	12.911

у VELIKOJ DRENOVI
дана 27.09. 2024. године

Законски заступник

ЗОРАН
МИЛАДИ
НОВИЋ
01253649
3 Sign

Digitally signed
by ЗОРАН
МИЛАДИНОВИ
Ћ 012536493
Sign
Date:
2024.09.30
09:39:42 +02'00'

Прилог 5

Полуњавна правно лице – предузетник

Матични број 07154747

Шифра делатности 0130

ПИБ 101307899

Назив: VINO KALEM AD

Седиште: VEJLIKA DRENJOVA

ИЗВЕШТАЈ О ПРОМЕНАМА НА КАПИТАЛУ

у периоду од 01.01. до 30.06. 2024. године

у хиљадама динара

Позиција	ОПИС	АОП	Основни капитал (група 30 без 306 и 309)		АОП	Остали основни капитал (гр. 309)	АОП	Уписани а неуплаћени капитал (група 31)		АОП	Емисиона премиса и резерве (гр. 306 и група 32)		АОП	Рез. рез. и нер. доб. и губ. (група 33)		АОП	Нераспо- делени рефран- добитак (група 34)		АОП	Губитак (група 35)	АОП	Учешће без права контроле		АОП	Укупно (одровра позиција АОП 0401) (кол. 2+3+4+5+6 +7-8+9) ≥0		АОП	Губитак изнад висине капитала (одровра позиција АОП 0455) (кол. 2+3+4+5+6+7-8+9) <0
			1	2				3	4		5	6		7	8		9	10				11						
1.	Стане на дан 01.01. године	4001	42851	4010	4019	4028	77	4037	1130	4046	98992	4055	4064	4073	143050	4082												
Ефекти ретроактивне исправке материјално значајних грешака и промена рачуново- дствених политика																												
2.	Стане на дан 01.01. године (р.бр. 1+2)	4002	4011	4020	4029	4038	4047	4056	4065	4074	4083																	
3.	Кориговано почетно станe на дан 01.01. године (р.бр. 1+2)	4003	42851	4012	4021	4030	77	4039	1130	4048	98992	4057	4066	4075	143050	4084												
4.	Нето промене у години	4004	4013	4022	4031	4040	4049	4058	4067	4076	4085																	
5.	Стане на дан 31.12. године (р.бр. 3+4)	4005	42851	4014	4023	4032	77	4041	1130	4050	117762	4059	4068	4077	161820	4086												
Ефекти ретроактивне исправке материјално значајних грешака и промена рачуново- дствених политика																												
6.	Кориговано почетно станe на дан 01.01. године (р.бр. 5+6)	4006	4015	4024	4033	4042	4051	4060	4069	4078	4087																	
7.	Нето промене у години	4007	42851	4016	4025	4034	77	4043	1130	4052	117762	4061	4070	4079	161820	4088												
8.	Стане на дан 31.12. године (р.бр. 7+8)	4008	4017	4026	4035	4044	4053	41707	4062	4071	4080																	
9.	Стане на дан 31.12. године (р.бр. 7+8)	4009	42851	4018	4027	4036	77	4045	1130	4054	159469	4063	4072	4081	203527	4090												

БОРАН

МИЛАДИНОВИЋ

012536493 Sign

Digitally signed by

БОРАН МИЛАДИНОВИЋ

012536493 Sign

Date: 2024.09.30 10:47:26

+02'00'

у Вељкој Дренови

Дана 27.09.2024.

Законски заступник

**„VINO KALEM“ AKCIONARSKO DRUŠTVO
VELIKA DRENOVA**

**NAPOMENE UZ POLUGODIŠNJE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
ZA 2024. GODINU**

1. OSNIVANJE I DELATNOST

„Vino kalem“ je akcionarsko društvo, (u daljem tekstu: Društvo).

Registrovano je kod Agencije za privredne registre, Registar privrednih društava broj 07154747.

Društvo je osnovano 1997. godine kao društveno preduzeće Vino kalem, a svojinskom transformacijom je izvršena promena u Agenciji za privredne registre 21.05.2009.godine u Vino kalem Akcionarsko društvo za poljoprivrednu proizvodnju i promet Velika Drenova.

Društvo se bavi proizvodnjom i prodajom loznoh sadnica kao osnovne delatnosti. Pored navedene osnovne delatnosti Društvo obavlja i druge delatnosti i poslove koji doprinose efikasnijem i racionalnijem poslovanju i to: proizvodnja i prodaja vina od grožđa, destilata od voća i trgovine na veliko.

Društvo je saglasno kriterijumima iz Zakona o računovodstvu razvrstano u mala pravna lica.

Naziv:	VINO KALEM AD VELIKA DRENOVA
MBR:	07154747
PIB:	101307939
Datum Osnivanja:	20.11.1997.
Država:	Srbija
Mesto:	Velika Drenova
Adresa:	Velika Drenova
Veličina:	Malo
Delatnost:	A 0130 - Gajenje sadnog materijala
Email:	vinokalemad@gmail.com
Web:	www.vinokalem.com
Telefon:	037725111

Prosečan broj zaposlenih u 2023. godini bio je 19 (u 2022. godini -19).

Organi upravljanja Društva su Skupština akcionara i Odbor direktor.

Organi privrednog društva	I Ime i prezime	JMBG	funkcija
Zakonski zastupnik (direktor):	Zoran Miladinović	1908967781016	Izvršni direktor
Predsednik skupštine:	Miroslav Jovanović	2101979781022	Predsednik
ODBOR DIREKTORA:	Miroslav Jovanović	2101979781022	Predsednik
	Zoran Miladinović	1908967781016	Član
	Dragan Lazić	2609959781054	Član

2. OSNOV ZA SASTAVLJANJE I PRIKAZIVANJE FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA

2.1. Osnove za sastavljanje i prezentaciju finansijskih izveštaja

Pravna lica i preduzetnici u Republici Srbiji su u obavezi da vođenje poslovnih knjiga, priznavanje i procenjivanje imovine i obaveza, prihoda i rashoda, sastavljanje, prikazivanje, dostavljanje i obelodanjivanje finansijskih izveštaja vrše u skladu sa Zakonom o računovodstvu (u daljem tekstu "Zakon", objavljen u "Sl. glasnik RS", br. 62/2013), kao i u skladu sa ostalom primenljivom podzakonskom regulativom. Društvo, kao veliko pravno lice, u obavezi je da primenjuje Međunarodne standarde finansijskog izveštavanja ("MSFI"), koji u smislu navedenog zakona, obuhvataju: Okvir za pripremanje i prezentaciju finansijskih izveštaja ("Okvir"), Međunarodne računovodstvene standarde ("MRS"), Međunarodne standarde finansijskog izveštavanja ("MSFI") i sa njima povezana tumačenja, izdata od Komiteta za tumačenje međunarodnih računovodstvenih standarda ("IFRIC"), naknadne izmene tih standarda i sa njima povezana tumačenja, odobreni od Odbora za međunarodne računovodstvene standarde ("Odbor"), čiji je prevod utvrdilo i objavilo Ministarstvo nadležno za poslove finansija.

Međunarodne standarde finansijskog izveštavanja koji su prevedeni Rešenjem čine:

- **Konceptualni okvir za finansijsko izveštavanje,**
- **osnovni tekstovi** Međunarodnih računovodstvenih standarda (**MRS**), osnovni tekstovi **MSFI** izdati od Odbora za međunarodne računovodstvene standarde (*International Accounting Standards Board - IASB*), kao i
- **tumačenja** izdata od Komiteta za tumačenje računovodstvenih standarda u obliku u kojem su izdati, odnosno usvojeni i koji ne uključuju osnove za zaključivanje, ilustrujuće primere, smernice, komentare, suprotna mišljenja, razrađene primere i drugi dopunski objašnjavajući materijal koji može da se usvoji u vezi sa standardima, odnosno tumačenjima, osim ako se izričito ne navodi da je on sastavni deo standarda, odnosno tumačenja.

Struktura MRS/MSFI

Struktura objavljenih i prevedenih MRS je sledeća:

- MRS 1 Prezentacija finansijskih izveštaja
- MRS 2 Zalihe
- MRS 7 Izveštaj o tokovima gotovine
- MRS 8 Računovodstvene politike, promene računovodstvenih procena i greške
- MRS 10 Događaji posle izveštajnog perioda
- MRS 12 Porezi na dobitak
- MRS 16 Nekretnine, postrojenja i oprema
- MRS 19 Primanja zaposlenih
- MRS 20 Računovodstveno obuhvatanje državnih davanja i obelodanjivanje državne pomoći
- MRS 21 Efekti promena deviznih kursa
- MRS 23 Troškovi pozajmljivanja
- MRS 24 Obelodanjivanja povezanih strana
- MRS 26 Računovodstvo i izveštavanje planova penzijskih primanja
- MRS 27 Pojedinačni finansijski izveštaji
- MRS 28 Investicije u pridružene entitete i zajedničke poduhvate
- MRS 29 Finansijsko izveštavanje u hiperinflatornim privredama
- MRS 32 Finansijski instrumenti: prezentacija
- MRS 33 Zarada po akciji
- MRS 34 Periodično finansijsko izveštavanje
- MRS 36 Umanjenje vrednosti imovine
- MRS 37 Rezervisanja, potencijalne obaveze i potencijalna imovina
- MRS 38 Nematerijalna imovina
- MRS 39 Finansijski instrumenti: priznavanje i odmeravanje (primena na računovodstvo hedžinga)
- MRS 40 Investicione nekretnine
- MRS 41 Poljoprivreda

Struktura objavljenih MSFI je sledeća:

MSFI 1 Prva primena Međunarodnih standarda finansijskog izveštavanja
 MSFI 2 Plaćanja na osnovu akcija
 MSFI 3 Poslovne kombinacije
 MSFI 4 Ugovori o osiguranju
 MSFI 5 Stalna imovina koja se drži za prodaju i prestanak poslovanja
 MSFI 6 Istraživanje i procenjivanje mineralnih resursa
 MSFI 7 Finansijski instrumenti: Obelodanjivanja
 MSFI 8 Segmenti poslovanja
MSFI 9 Finansijski instrumenti
 MSFI 10 Konsolidovani finansijski izveštaji
 MSFI 11 Zajednički aranžmani
 MSFI 12 Obelodanjivanje učešća u ostalim entitetima
 MSFI 13 Odmeravanje fer vrednosti
MSFI 14 Regulisana vremenska razgraničenja
MSFI 15 Prihodi od ugovora sa kupcima
MSFI 16 Lizing

Pored MRS/MSF, Rešenjem su utvrđeni prevodi IFRIC tumačenja i SIC tumačenja, koja daju objašnjenja MRS/MSFI, od kojih je kao **novi objavljen IFRIC 23 - Neizvesnost u vezi sa tretmanom poreza na dobitak**, dok su ostala tumačenja ponovljeni prevod iz prethodnog rešenja.

Novi MSFI koji se prvi put primenjuju

Rešenjem je obuhvaćen prevod novih MSFI koje privredna društva u Republici Srbiji primenjuju po prvi put i to obavezno počev od finansijskih izveštaja koji se sastavljaju na dan 31. decembar 2021. godine, kao i sva poboljšanja i izmene postojećih MRS/MSFI.

MSFI 9 Finansijski instrumenti

MSFI 9 zamenjuje *Međunarodni računovodstveni standard - MRS 39 Finansijski instrumenti: priznavanje i odmeravanje ("Sl. glasnik RS", br. 35/2014 - dalje: MRS 39)*. MRS 39 ostaje da važi u domenu računovodstva hedžinga.

U poređenju sa MRS 39, MSFI 9 uvodi novi model za klasifikaciju finansijskih instrumenata koji je više zasnovan na principima.

U MSFI 9 se sva finansijska sredstva klasifikuju u dve grupe:

- dužnička finansijska sredstva (debt financial assets), odnosno sredstva koja se vrednuju po amortizovanoj vrednosti i
- vlasnička sredstva (equity financial assets) za čije se vrednovanje koristi fer vrednost.

Entitet treba da prizna finansijsko sredstvo ili finansijsku obavezu u svom izveštaju o finansijskoj poziciji samo onda kada ono postane jedna od ugovornih strana u instrumentu.

Inicijalno vrednovanje svih finansijskih sredstava se vrši po fer vrednosti. Za finansijska sredstva koja se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali ukupan rezultat, fer vrednost sadrži transakcione troškove.

Naknadno vrednovanje finansijskih sredstava vrši se:

- 1. po amortizovanoj vrednosti,**
- 2. po fer vrednosti**
 - finansijska sredstva po fer vrednosti **kroz bilans uspeha i**
 - finansijska sredstva po fer vrednosti **kroz ostali ukupni rezultat.**

Po fer vrednosti kroz bilans uspeha naknadno se vrednuju i finansijska sredstva koja su vlasnički instrumenti:

- koja se drže radi trgovanja,
- derivati i
- ulaganja u nekotirane vlasničke instrumente.

Ona finansijska sredstva koja su vlasnički instrument, a koja menadžment ima nameru da drži u dužem periodu se naknadno vrednuju kao finansijska sredstva po fer vrednosti kroz ostali ukupan rezultat. Pri naknadnom procenjivanju ovakve imovine promene fer vrednosti ne tangiraju rezultat, već preko ostalog ukupnog rezultata kapital entiteta.

Svi derivati se vrednuju po fer vrednosti sa promenama fer vrednosti u bilansu uspeha.

Testiranje na obezvređenje se vrši samo za finansijska sredstva koja se vrednuju po amortizovanoj vrednosti i finansijska sredstva koja se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali ukupni rezultat.

MSFI 9 uvodi novi model za priznavanje gubitaka po osnovu umanjenja vrednosti sredstava - "**Model očekivanih kreditnih gubitaka**" u odnosu na "Model nastalih kreditnih gubitaka" prema MRS 39. Model očekivanih kreditnih gubitaka zahteva da subjekt računovodstveno obuhvati očekivane kreditne gubitke i promene u navedenim očekivanim kreditnim gubicima na svaki datum izveštavanja na način da odrazi promene u kreditnom riziku od početnog priznavanja. Drugim rečima, više nije neophodno da se kreditni događaj desi pre priznavanja kreditnih gubitaka.

Opširnije u *Stručni komentar - Poresko-računovodstveni instruktor: MEĐUNARODNI STANDARD FINANSIJSKOG IZVEŠTAVANJA 9 - FINANSIJSKI INSTRUMENTI*: • *Obezvređenje prema MSFI 9: Pojednostavljen pristup* • i *Stručni komentar - Poresko-računovodstveni instruktor: OSNOVNE SMERNICE I PRINCIPI MEĐUNARODNOG STANDARDA FINANSIJSKOG IZVEŠTAVANJA 9 -FINANSIJSKI INSTRUMENTI*: • *Prva primena MSFI 9 počev od finansijskih izveštaja za 2019. godinu, dok je ranija primena dozvoljena* •.

Ključne razlike između MRS 39 i MSFI 9 date su u sledećem tabelarnom prikazu:

IAS 39	IFRS 9
Četiri kategorije finansijskih sredstava	Formalno tri kategorije finansijskih sredstava (Fer vrednost kroz BU, Amortizovana vrednost i – dodato u Nacrtu 2012 – Fer vrednost kroz Ukupni rezultat) Dodatne Fer vrednost kroz BU i Fer vrednost kroz Ukupni rezultat opcije
Kazneno pravilo za sredstva koja se drže do dospeća	Nije primenljivo
Izuzetak od vrednovanja nekotiranih instrumenata kapitala i povezanih derivata po nabavnoj vrednosti	Nije više dozvoljeno (uz izuzetak retkih slučajeva gde nabavna vrednost predstavlja najbolju procenu fer vrednosti)
Reklasifikacija <i>moгуća</i> ukoliko su određeni zahtevi ispunjeni (bazirano na analizi instrumenta)	Reklasifikacija obavezna ukoliko se promeni poslovni model (bazirano na analizi entiteta i njegovih poslovnih jedinica, retko moguća)
Odvajanje i odvojeno vrednovanje derivata koji nisu blisko povezani sa osnovnim (domaćin) ugovorom	Nije promenljivo (za osnovni ugovor vezan za finansijska sredstva)

Datum inicijalne primene standarda je početak izveštajnog perioda u kome entitet primenjuje MSFI 9 prvi put. Opšte pravilo za prvu primenu standarda je da se primenjuje retrospektivno u skladu sa **Međunarodnim računovodstvenim standardom - MRS 8 Računovodstvene politike, promene računovodstvenih procena i greške ("Sl. glasnik RS", br. 123/2020** - dalje: MRS 8), što praktično znači da se novi zahtevi standarda primenjuju kao da su oduvek bili u primeni.

Međutim, **postoje određeni izuzeci od retrospektivne primene**:

- nije potrebno da se usklađuju uporedni podaci već se sve razlike usled primene MSFI 9 evidentiraju kroz neraspoređenu dobit;
- prospektivna primena zahteva iz dela hedžing računovodstva uz određene izuzetke;
- ne zahteva se primena MSFI 9 na finansijske instrumente koji su prestali da se priznaju pre datuma inicijalne primene.

MSFI 14 Regulatorna vremenska razgraničenja

MSFI 14 je opcionalan standard koji dopušta subjektima čije cene u privredi su regulisane od strane države, da nastavi da primenjuje prethodno usvojene računovodstvene politike za primanja po osnovu subvencija nakon prve primene MSFI. Ovaj standard je namenjen subjektima koji prvi put primenjuju MSFI. Subjekti koji prvi put usvoje MSFI 14, moraju prezentovati odvojeno državne subvencije kao posebnu stavku u bilansu stanja kao i tekuća kretanja na ovim računima kao posebne stavke izveštaja o dobiti i gubitku i izveštaju o sveobuhvatnoj dobiti.

Za potrebe ovog standarda, **regulisana vremenska razgraničenja su definisana kao stanje svakog konta rashoda ili prihoda koje neće biti priznato kao imovina ili obaveza u skladu s drugim standardima, ali ispunjava uslove da bude priznato kao vremensko razgraničenje jer je od strane regulatora cena uključeno, ili se očekuje da će biti uključeno, prilikom utvrđivanja cena koje se mogu zaračunati kupcima.** Neke stavke rashoda (ili prihoda) mogu biti izvan regulisanih cena zato što se, na primer, ne očekuje da se ti iznosi prihvate od strane regulatora cena ili zato što nisu unutar delokruga regulacije cena. Shodno tome, takva stavka se priznaje kao prihod ili rashod kada nastane, osim kada drugi standard dozvoljava ili zahteva da ista bude uključena u knjigovodstvenu vrednost imovine i obaveze.

Subjektu je dozvoljeno da primenjuje zahteve ovog standarda u njegovim prvim finansijskim izveštajima po MSFI ako i samo ako:

- (a) obavlja aktivnosti čije su cene regulisane; i
- (b) u svojim finansijskim izveštajima je priznao iznose koji su u skladu s prethodnim okvirom priznati kao vremenska razgraničenja.

Subjekt će u izveštaju o finansijskom položaju, odnosno bilansu stanja iskazati posebne stavke za:

- (a) sva aktivna regulatorna vremenska razgraničenja; i
- (b) sva pasivna regulatorna vremenska razgraničenja.

Subjekt nema obavezu da prilikom klasifikacije kratkoročne i dugoročne imovine, kao i kratkoročnih i dugoročnih obaveza, posebno u bilansu stanja, klasifikuje i regulatorna vremenska razgraničenja. Ista treba da budu odvojeno prikazana od ostale imovine i obaveza bez klasifikacije na kratkoročnu i dugoročnu imovinu i obaveze.

Subjekti koji izaberu primenu ovog standarda, u napomenama uz finansijske izveštaje treba da obelodane:

- (a) prirodu i rizike povezane sa regulacijom cena kao i
- (b) efekte regulacije cena na finansijsku poziciju, finansijski položaj i novčane tokove.

Ovaj standard nema uticaja na finansijske izveštaje subjekta koje već primenjuje MSFI i koje nema regulisanih tržišnih cena.

MSFI 15 Prihodi od ugovora s kupcima

MSFI 15 definiše okvir za priznavanje prihoda. **MSFI 15 zamenjuje:**

- *Međunarodni računovodstveni standard - MRS 18 Prihodi ("Sl. glasnik RS", br. 35/2014),*
- *Međunarodni računovodstveni standard - MRS 11 Ugovori o izgradnji ("Sl. glasnik RS", br. 35/2014),*
- *Tumačenje - IFRIC 13 Programi lojalnosti klijenata ("Sl. glasnik RS", br. 35/2014),*
- *Tumačenje - IFRIC 15 Sporazumi za izgradnju nekretnina ("Sl. glasnik RS", br. 35/2014) i*
- *Tumačenje - IFRIC 18 Prenosi sredstava od kupaca ("Sl. glasnik RS", br. 35/2014).*

MSFI 15 se **ne primenjuje na** ugovore o lizingu, ugovore o osiguranju, finansijske instrumente koji su u domenu:

- Međunarodnog standarda finansijskog izveštavanja - MSFI 9 Finansijski instrumenti,
- Međunarodnog standarda finansijskog izveštavanja - MSFI 10 Konsolidovani finansijski izveštaji,
- Međunarodnog standarda finansijskog izveštavanja - MSFI 11 Zajednički aranžmani,
- Međunarodnog računovodstvenog standarda - MRS 27 Pojedinačni finansijski izveštaji,
- Međunarodnog računovodstvenog standarda - MRS 28 Investicije u pridružene entitete i zajedničke poduhvate.

Osnovno načelo MSFI 15 je da subjekt treba da prizna prihod koji predstavlja prenos ugovorom obećanih dobara ili usluga kupcima u iznosu koji odražava naknadu na koju subjekt očekuje da stekne pravo u zamenu za prenetu dobra i usluge.

Konkretno, MSFI 15 uvodi pristup priznavanju prihoda od pet koraka:

- 1) Identifikacija ugovora sa kupcima;
- 2) Identifikacija ugovorne obaveze (obaveze činjenja) tj. da li je to isporuka dobra ili usluge;
- 3) Utvrđivanje cene transakcije;
- 4) Alokacija cene transakcije na ugovorne obaveze;
- 5) Priznavanje prihoda kada se ispune ugovorne obaveze.

Ključne promene za dosadašnju praksu su:

- Proizvodi ili usluge koje dolaze u paketu koji se razlikuju moraju biti posebno priznati, i bilo koji popust ili rabat na ugovorenu cenu uglavnom se mora raspodeliti na pojedinačne elemente;
- Prihodi se mogu priznati ranije nego prema važećim standardima ukoliko krajnja ekonomska vrednost varira zbog bilo kojeg razloga (kao što su podsticaji, rabati, provizije, honorari itd) - u tom slučaju priznaju se minimalni iznosi, ukoliko ne postoji materijalno značajan rizik od njihovog ukidanja;
- Troškovi obezbeđenja ugovora se kapitalizuju i amortizuju u periodu u kojem se troše koristi od ugovora.

Model koji se primenjuje za svaki ugovor bilo da je pisani, usmeni ili podrazumevan je:

- Ugovor ima komercijalnu suštinu;
- Ugovorne strane su saglasne sa uslovima i obavezuju se da ih ispune;
- Uslovi plaćanja se mogu utvrditi, a naplata je verovatna;
- Ugovori mogu da se kombinuju ukoliko su zadovoljeni određeni kriterijumi;
- Izmene se tretiraju kao poseban ugovor ili kao deo originalnog ugovora, u zavisnosti od toga šta se menja.

MSFI 15 zahteva kapitalizaciju troškova nastanka i troškova ispunjenja ugovora.

Troškovi nastanka ugovora se kapitalizuju ukoliko se ispune sledeći uslovi:

- Troškovi ne bi drugačije nastali u normalnom toku poslovanja, tj. to su inkrementalni troškovi nastanka ugovora ili portfolia ugovora i
- Društvo očekuje da nadoknadi troškove.

Troškovi ispunjenja ugovora se kapitalizuju ukoliko se ispune sledeći uslovi:

- Troškovi nisu u delokrugu drugog Standarda,
- Odnose se direktno na ugovor,
- Troškovi stvaraju ili unapređuju resurse i
- Društvo očekuje da nadoknadi troškove.

MSFI 15 se primenjuje na ugovore sa kupcima u cilju prodaje dobara ili usluga. Ne primenjuje se na specifične ugovore koji su pod delokrugom drugih MSFI, npr. ugovori o finansijskom zajmu, ugovori iz poslova osiguranja, aranžmani finansiranja, finansijski instrumenti, bankovne garancije i nemonetarna razmena između subjekata istovrsne delatnosti u cilju poboljšanja prodaje kupcima.

Opširnije u *Stručni komentar - Poresko-računovodstveni instruktor: OSNOVNE SMERNICE I PRINCIPI MEĐUNARODNOG STANDARDA FINANSIJSKOG IZVEŠTAVANJA MSFI 15 - PRIHODI OD UGOVORA SA KUPCIMA*: • Prva primena MSFI 15 počinje od naredne godine u odnosu na godinu u kojoj se objavi prevod, dok je ranija primena dozvoljena •.

Datum inicijalne primene je početak izveštajnog perioda u kome se prvi put primenjuje MSFI 15. **Prva primena MSFI 15 se može uraditi na jedan od dva sledeća načina:**

- primenom na svaki prezentovani period u finansijskim izveštajima u skladu sa MRS 8, puni retrospektivni metod; ili
- primenom samo na tekući period sa kumuliranim efektima promena koje se evidentiraju na datum inicijalne primene (uporedni podaci se ne koriguju).

MSFI 16 Lizing

MSFI 16 propisuje način priznavanja, merenja, prezentacije i obelodanjivanja lizinga. U svim poslovima lizinga sadržan je i element finansiranja jer korisnik stiče pravo na korišćenje sredstava na početku lizing perioda, a plaćanje vrši tokom perioda. U skladu sa tim, **MSFI 16 isključuje klasifikaciju lizinga na operativni i finansijski kako to nalaže MRS 17 i umesto toga uvodi u računovodstvo jedinstven lizing model, za korisnika lizinga. Davalac lizinga nastavlja da klasifikuje lizing kao operativni i finansijski i da različito obračunava ova dva tipa lizinga.**

MSFI 16 zamenjuje *Međunarodni računovodstveni standard - MRS 17 Lizing ("Sl. glasnik RS", br. 35/2014), Tumačenje - IFRIC 4 Određivanje da li ugovor sadrži element lizinga ("Sl. glasnik RS", br. 35/2014), Tumačenje - SIC 15 Operativni lizing - podsticaji ("Sl. glasnik RS", br. 35/2014), Tumačenje - SIC 27 Procena suštine transakcija koje uključuju pravni oblik lizinga ("Sl. glasnik RS", br. 35/2014).*

MSFI 16 se primenjuje na sve lizinge, uključujući podzakup i transakcije prodaje i povratnog lizinga, osim na ugovore o lizingu koji se odnose na istraživanje mineralnih resursa, biološka sredstva, ugovore o koncesiji za pružanje usluga i na određena prava iz delokruga MSFI 15. Prihodi iz ugovora sa kupcima i prava koja drži korisnik lizinga na osnovu licencnih ugovora iz delokruga MRS 38, kao što su filmovi, video zapisi, predstave, rukopisi, patent i autorska prava, dok je za ostalu nematerijalnu imovinu data mogućnost izbora.

Izuzetak od primene MSFI 16, se odnosi i na ugovore o lizingu na rok do 12 meseci i kraće, koji ne sadrže opciju lizinga kao i na lizinge kod kojih je imovina koja je predmet lizinga male vrednosti.

MSFI 16 se bavi brojnim pitanjima:

- **identifikovanjem lizinga** - odnosno utvrđivanjem sadržine koju ugovor mora imati da bi se smatralo da jeste ili sadrži lizing;
- **identifikovanja imovine** - gde se određuje koja imovina može, a koja imovina ne može biti predmet lizing ugovora;
- **definisanja lizinga** - odnosno definisanja uslova koji moraju biti ispunjeni da bi ugovor prenosio pravo kontrole;
- **odvajanja komponenti lizinga** - gde je propisano kako treba postupiti u slučaju da ugovor sadrži više lizing i nelizing komponenti;
- **kombinovanja ugovora** - odnosno propisivanje uslova u kojima je potrebno da se više ugovora posmatra zajedno da bi se utvrdilo da li u kombinaciji stvaraju lizing; i
- **portfolia lizinga** - gde se daju smernice kompanijama u kom slučaju mogu, kao olakšanje, da primene standard na grupu lizing ugovora umesto pojedinačno na svaki ugovor.

Najveća novina koju uvodi novi MSFI 16 **se odnosi na korisnike lizinga** koji će po novom standardu **biti obavezni da priznaju imovinu i obaveze u bilansu stanja** po osnovu svih svojih lizing aranžmana (poslovnih i finansijskih).

Korisnici lizinga priznaju lizing kao sredstvo i obavezu u svojim bilansima stanja, u iznosima koji su na početku trajanja lizinga jednaki fer vrednosti sredstava koja su predmet lizinga, ili po sadašnjoj vrednosti minimalnih plaćanja lizinga, ako je ona niža. Prilikom izračunavanja minimalnih plaćanja lizinga, diskontna stopa je kamatna stopa sadržana u lizingu, ako se ona može utvrditi, a ako se ne može utvrditi, koristi se inkrementalna kamatna stopa na zaduživanje korisnika lizinga. Svi inicijalni direktni troškovi korisnika lizinga dodaju se iznosu koji je priznat kao sredstvo.

Nakon početnog priznavanja korisnik lizinga, vrednuje imovinu koja je predmet lizinga metodom troška, osim ako:

- i) imovina nije ulaganje u nekretninu koje korisnik lizinga vrednuje po fer vrednosti u skladu sa MRS 40 - Investicione nekretnine ili
- ii) se imovina ne odnosi na kategoriju nekretnina, postrojenja i opreme koju korisnik lizinga iskazuje metodom revalorizacije iz MRS 16 Nekretnine, postrojenja i oprema, u kom slučaju je moguće revalorizirati svu imovinu iz te kategorije nekretnina, postrojenja i opreme.

Prema metodi troška, imovina se meri po nabavnoj vrednosti namenjenoj za akumuliranu amortizaciju i gubitke po osnovu obezvređenja imovine.

U skladu sa prelaznim odredbama standarda, ranija **primena je dozvoljena pod uslovom da je pravno lice počelo da primenjuje i MSFI 15**. Kao praktično rešenje, pravno lice nije obavezno da ponovo proceni da li ugovor, ili deo ugovora, predstavljaju lizing na datum prve primene. Pravno lice treba da primeni MSFI 16 sa potpunim retroaktivnim efektom ili, alternativno, da ne prezentuje uporedive informacije, već da za kumulirane efekte prve primene MSFI 16 koriguje početno stanje neraspoređene dobiti (ili druge vrste kapitala, ako je primenljivo) na datum prve primene.

Primena novog standarda imaće veliki uticaj na finansijske pokazatelje kao što su ratio zaduženosti i EBITDA. Ovaj zahtev će takođe uticati na kreditni rejting, troškove pozajmljivanja i percepciju investitora i kreditora.

Tumačenje IFRIC 23 pojašnjava način primene zahteva iz MRS 12 - Porez na dobitak u pogledu priznavanja i odmeravanja u slučaju postojanja neizvesnosti u vezi sa tretmanom poreza na dobitak. U takvim okolnostima, subjekt priznaje i odmerava tekuće ili odloženo poresko sredstvo ili obavezu u skladu sa MRS 2 na osnovu oporezivog dobitka (poreskog gubitka), poreskih osnovica, neiskorišćenih poreskih gubitaka, neiskorišćenih poreskih kredita i poreskih stopa utvrđenih uz pomoć ovog tumačenja.

U slučaju postojanja neizvesnosti u pogledu poreskog tretmana, **tumačenje IFRIC 23 se bavi sledećim pitanjima:**

- da li subjekt zasebno razmatra svaki neizvestan poreski tretman;
- koje su pretpostavke subjekta u pogledu ispitivanja poreskog tretmana od strane poreskih vlasti;
- na koji način subjekt utvrđuje oporezivi dobitak (odnosno poreski gubitak), poreske osnovice, neiskorišćene poreske gubitke, neiskorišćene poreske kredite i poreske stope; i
- na koji način subjekt razmatra promene činjenica i okolnosti.

2.2.

Sadržina i forma obrazaca finansijskih izveštaja i sadržina pozicija u obrascima je propisana Pravilnikom o sadržini i formi obrazaca finansijskih izveštaja za privredna društva, zadruge i preduzetnike.

Kontni okvir i sadržina računa u Kontnom okviru propisana je Pravilnikom o kontnom okviru i sadržini računa u kontnom okviru za privredna društva, zadruge i preduzetnike.

Prema Zakonu o računovodstvu, finansijski izveštaji obuhvataju: bilans stanja, bilans uspeha, izveštaj o ostalom rezultatu, izveštaj o tokovima gotovine, izveštaj o promenama na kapitalu i napomene uz finansijske izveštaje.

Društvo je u sastavljanju ovih finansijskih izveštaja primenilo računovodstvene politike obelodanjene u Napomeni 3, koje su zasnovane na važećim računovodstvenim i poreskim propisima Republike Srbije.

2.3. Uporedni podaci

Uporedne podatke predstavljaju finansijski izveštaji Društva na dan i za godinu koja se završava na dan 31.12.2018. godine, koji su bili predmet nezavisne revizije.

.

2.4. Nastavak poslovanja

Finansijski izveštaji Društva za godinu završenu na dan 31.12.2023. godine su sastavljeni po načelu stalnosti poslovanja.

3. RAČUNOVODSTVENA NAČELA

Pri sastavljanju finansijskih izveštaja Društva uvažena su sledeća načela:

- Načelo stalnosti,
- Načelo doslednosti,
- Načelo opreznosti,
- Načelo suštine iznad forme,
- Načelo uzročnosti prihoda i rashoda i
- Načelo pojedinačnog procenjivanja.

Uvažavanjem **načela stalnosti**, finansijski izveštaji se sastavljaju pod pretpostavkom da imovinski, finansijski i prinosni položaj Društva, kao i ekonomska politika zemlje i ekonomske prilike u okruženju, omogućavaju poslovanje u neograničeno dugom roku („*Going Concern*“ princip).

Načelo doslednosti podrazumeva da se način procenjivanja stanja i promena na imovini, obavezama, kapitalu, prihodima, rashodima i rezultatu poslovanja, to jest da se način procenjivanja bilansnih pozicija Društva, ne menja u dužem vremenskom razdoblju. Ako, na primer, zbog usaglašavanja sa zakonskom regulativom, do

promene ipak dođe, obrazlaže se razlog promene, a efekat promene se iskazuje shodno zahtevima iz profesionalne regulative vezanim za promenu načina procenjivanja.

Načelo opreznosti podrazumeva uključivanje određenog nivoa opreza pri sastavljanju finansijskih izveštaja Društva, koje treba da rezultira da imovina i prihodi nisu precenjeni, a da obaveze i troškovi nisu potcenjeni. Međutim, uvažavanje načela opreznosti ne treba razumeti na način svesnog, nerealnog umanjenja prihoda i kapitala Društva; to jest svesnog, nerealnog uvećanja rashoda i obaveza Društva. Naime, u Okviru je potencirano da uvažavanje načela opreznosti ne sme da ima za posledicu značajno stvaranje skrivenih rezervi, namerno umanjenje imovine ili prihoda, ili namerno preuveličavanje obaveza ili troškova, jer u tom slučaju finansijski izveštaji ne bi bili neutralni i, stoga, ne bi bili pouzdani.

Načelo **suština iznad forme** podrazumeva da pri evidentiranju transakcija Društva, a time, posledično, i pri sastavljanju finansijskih izveštaja, računovodstveno obuhvatanje treba da se vrši u skladu sa suštinom transakcija i njihovom ekonomskom realnošću, a ne samo na osnovu njihovog pravnog oblika.

Uvažavanjem **načela uzročnosti prihoda i rashoda**, priznavanje efekata transakcija i drugih događaja u Društvu nije vezano za momenat kada se gotovina ili gotovinski ekvivalenti, po osnovu tih transakcija i događaja, prime ili isplate, već se vezuju za momenat kada se dogode. Takvim pristupom omogućeno je da se korisnici finansijskih izveštaja ne informišu samo o prošlim transakcijama Društva koje su prouzrokovale isplatu i primanja gotovine, već i obavezama Društva da isplati gotovinu u budućnosti, kao i o resursima koji predstavljaju gotovinu koje će Društvo primiti u budućnosti. Drugim rečima, uvažavanjem načela uzročnosti prihoda i rashoda obezbeđuje se informisanje o prošlim transakcijama i drugim događajima na način koji je najupotrebljiviji za korisnike pri donošenju ekonomskih odluka.

Načelo **pojedinačnog procenjivanja** podrazumeva da eventualna grupna procenjivanja različitih bilansnih pozicija Društva (na primer, imovine ili obaveza), radi racionalizacije, proističu iz njihovog pojedinačnog procenjivanja.

4. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA

4.1. Korišćenje procenjivanja

Sastavljanje i prikazivanje finansijskih izveštaja u skladu sa MRS i MSFI i računovodstvenim propisima važećim u Republici Srbiji zahteva od rukovodstva Društva korišćenje najboljih mogućih procena i razumnih pretpostavki, koje imaju efekte na iznose iskazane u finansijskim izveštajima i napomenama uz finansijske izveštaje.

Detaljniji prikaz korišćenih računovodstvenih procena dat e u Napomeni 4.

4.2. Preračunavanje stranih sredstava plaćanja i računovodstveni tretman kursnih razlika i efekata valutne klauzule

Stavke uključene u finansijske izveštaje Društva odmeravaju se korišćenjem valute primarnog ekonomskog okruženja u kome Društvo posluje (funkcionalna valuta). Finansijski izveštaji prikazuju se u hiljadama RSD, koji predstavlja funkcionalnu i izveštajnu valutu Društva.

Sva sredstva i obaveze u stranim sredstvima plaćanja se na dan bilansa stanja preračunavaju u njihovu dinarsku protivvrednost primenom zvaničnog srednjeg deviznog kursa Narodne banke Srbije važećim na taj dan. Poslovne promene u stranim sredstvima plaćanja tokom godine preračunavaju se u dinarsku protivvrednost primenom zvaničnih deviznih kurseva Narodne banke Srbije važećim na dan poslovne promene.

Pozitivne i negativne kursne razlike nastale preračunom sredstava i obaveza iskazanih u stranim sredstvima plaćanja i preračunom transakcija u toku godine evidentiraju se u bilansu uspeha, kao finansijski prihodi, odnosno finansijski rashodi.

Pozitivni i negativni efekti ugovorenih deviznih klauzula u vezi potraživanja i obaveza, nastali primenom ugovorenog kursa, takođe se iskazuju kao deo finansijskih prihoda, odnosno finansijskih rashoda.

Zvanični srednji kursevi Narodne banke Srbije, korišćeni za preračun deviznih pozicija bilansa stanja na dan 31. decembra 2023. i 2024. godine u funkcionalnu valutu, za pojedine strane valute su:

Valuta	U dinarima	
	2023.	2024.
EUR	117,2301	117,0490
USD	107,8176	

4.3. Goodwill

Goodwill predstavlja višak troška pri sticanju društva u odnosu na fer vrednost učešća u neto imovini stečenog društva, na dan sticanja. Početno se priznaje po nabavnoj vrednosti, koja predstavlja iznos za koji trošak poslovne kombinacije premašuje učešće sticaoca u neto fer vrednosti prepoznatljive imovine, obaveza i potencijalnih obaveza.

Goodwill stečen u poslovnoj kombinaciji predstavlja plaćanje koje je izvršio sticalac, očekujući buduće ekonomske koristi od sredstava koja se ne mogu pojedinačno prepoznati i odvojeno priznati.

Svaki višak stečenog učešća u neto imovini iznad troška sticanja priznaje se odmah kao prihod perioda.

Posle početnog priznavanja, sticalac vrednuje goodwill stečen u poslovnoj kombinaciji po nabavnoj vrednosti/ceni koštanja, umanjenoj za sve akumulirane gubitke od umanjenja vrednosti.

Goodwill stečen u poslovnoj kombinaciji se ne amortizuje. Umesto toga, sticalac ga testira radi utvrđivanja potencijalnog umanjenja vrednosti jednom godišnje ili češće ukoliko događaji ili promene okolnosti ukazuju na to da je moglo doći do umanjenja vrednosti, u skladu sa MRS 36 „Umanjenje vrednosti imovine“.

4.4. Poslovni prihodi

Društvo vrši priznavanje prihoda u skladu sa MSFI 15 kroz model od pet koraka:

- 1) Identifikacija ugovora sa kupcima - ugovorne strane su odobrile ugovor (pismeno, usmeno ili u skladu sa drugim uobičajenim poslovnim praksama) i obavezale su se da ispune svoje obaveze;
- 2) Identifikacija ugovorne obaveze (obaveze činjenja) tj. da li je to isporuka dobra ili usluge -društvo može da identifikuje prava svih strana u vezi sa dobrima ili uslugama koje se prenose;
- 3) Utvrđivanje cene transakcije - društvo može da identifikuje uslove plaćanja za dobra ili usluge koje se prenose;
- 4) Alokacija cene transakcije na ugovorne obaveze - sadržina ugovora je komercijalna (to jest, očekuje se da će rizik, vreme ili iznos budućih tokova gotovine Društva da se promene kao rezultat ugovora): i
- 5) Priznavanje prihoda kada se ispune ugovorne obaveze - postoji značajna verovatnoća da će Društvo dobiti naknadu na koju će imati pravo u zamenu za dobra ili usluge koji će biti isporučeni kupcu. Prilikom vršenja procene da li je verovatno da će naplata nekog iznosa naknade biti izvršena, Društvo razmatra samo sposobnost i nameru kupca da plati taj iznos naknade do isteka roka dospeća. Iznos naknade na koji će Društvo imati pravo može biti manji od cene navedene u ugovoru ako je naknada promenljiva zato što Društvo može da ponudi kupcu popust na cenu.

Promenljivost koja se odnosi na naknade obećane od strane kupca može biti eksplicitno navedena u ugovoru. Pored uslova ugovora, postojanje sledećih okolnosti ukazuje na to da je obećana naknada promenljiva:

- (a) kupac ima opravdano očekivanje koje proizilazi iz uobičajenih poslovnih praksi Društva, objavljenih politika ili konkretnih saopštenja da će Društvo prihvatiti manji iznos naknade od cene navedene u ugovoru. To jest, očekuje se da će Društvo ponuditi umanjenje cene (napr. popust, rabat, povraćaj novca ili kredit);
- (b) druge činjenice i okolnosti ukazuju na nameru Društva da, prilikom zaključivanja ugovora sa kupcem, ponudi umanjenje cene kupcu.

Korak 1: Identifikacija ugovora sa kupcima

Ugovor je sporazum dveju strana koji kreira obavezujuća prava i obaveze za svaku stranu. MSFI 15 se primenjuje na sve ugovore koji imaju sve od sledećih odlika:

1. strane su odobrile ugovor i obavezale se na izvršenje ugovornih obaveza;
2. prava i obaveze strana u ugovoru se mogu identifikovati;
3. uslovi plaćanja se takođe mogu identifikovati;
4. ugovor je komercijalnog karaktera;
5. verovatno je da će se naknada iz ugovora naplatiti.

Ako svaka strana u ugovoru ima jednostrano pravo raskida ugovora koji je u celini neizvršen bez obaveze naknade drugoj strani onda u smislu primene MSFI 15 ugovor ne postoji. Neizvršenje postoji ako kupcu nije isporučena roba odnosno pružene usluge i ako nije primljena, odnosno ne postoji pravo da se primi naknada u zamenu za robu i usluge.

U slučajevima kada imamo da su dva ili više ugovora zaključena u isto ili približno isto vreme sa istim kupcem onda se ti ugovori mogu kombinovati i za potrebe MSFI 15 tretirati kao jedan ugovor. Neophodno je da se o ugovorima pregovaralo u paketu sa istim komercijalnim ciljem, da iznos naknade koji se plaća u okviru jednog ugovora zavisi od cene ili uslova iz drugog ugovora i da su roba ili usluge koji su obećani u okviru oba ugovora jedinstvena obaveza.

Promena u obavezujućim pravima i obavezama (npr. obim ugovora ili cena) tretira se kao modifikacija ugovora ako je odobrena i dovodi do stvaranja novih ili promene postojećih obavezujućih prava i obaveza. Modifikacije ugovora se tretiraju kao poseban ugovor samo ako se obim ugovora menja zbog novih odvojivih roba i usluga i ako promena u ugovorenoj ceni odražava pojedinačnu prodajnu cenu odvojive robe ili usluge.

Korak 2: Identifikacija ugovorne obaveze

Ugovorna obaveza (obaveza činjenja - eng: performance obligation) je definisana ugovorom kao obaveza da se izvrši prenos kupcu odvojive robe ili usluge, pojedinačno ili zajedno ili u serijama tokom vremena. Aktivnosti koje ne rezultiraju u prenosu robe ili usluga kupcu nisu ugovorne obaveze iz ugovora sa kupcima i neće dovesti do priznavanja prihoda.

Potrebno je da sledeća dva kriterijuma budu ispunjena da bi se neka roba ili usluga smatrali odvojivom:

- Kupac može da ima koristi od pojedinačnog dobra ili usluge;
- Obećanje da se prenese roba ili usluga je odvojivo od ostalih obećanja iz ugovora.

Korak 3: Utvrđivanje cene transakcije

Cena transakcije predstavlja iznos naknade na koju Društvo očekuje da ima pravo u zamenu za prenos obećanih roba ili usluga i isključuje iznose naplaćane u ime trećih strana (npr. PDV). Prilikom određivanja transakcione cene u obzir se uzima i sledeće: da li postoje značajne komponente finansiranja, varijabilne komponente, iznosi koji se isplaćuju kupcu (npr. refundacije ili rabati) i nenovčane naknade. Varijabilne komponente mogu da uključuju popuste, pravo povrata, razne podsticaje, bonuse, kazne i slično.

Varijabilne komponente naknade se odmeravaju upotrebom dve metode:

- metoda očekivane vrednosti (bazira se na ponderisanim očekivanim vrednostima u odnosu recimo na slične ugovore) i
- metod jednog najverovatnijeg iznosa (iznos koji je najverovatniji da se desi u slučajevima npr. kada postoji malo iznosa za razmatranje).

U slučajevima kada postoji komponenta finansiranja, prihod od prodaje se priznaje u iznosu koji predstavlja cenu koju bi kupac platio da je plaćanje izvršeno odmah u momentu isporuke robe ili usluga.

Društvo nije u obavezi da prilagođava iznos naknade po osnovu komponenti finansiranja ukoliko očekuje da će od prodaje do naplate proći manje od godinu dana.

Nenovčane naknade primljene od kupca se vrednuju po fer vrednosti.

Iznosi koji se isplaćuju kupcu uključuju iznose koje Društvo plaća ili očekuje da će ih platiti kupcu kao i kredite i slične stvari poput kupona ili vaučera. Računovodstveno se ovi iznosi obuhvataju tako što se za iznos naknade uamnjuje cena transakcije (prihod ses tornira), osim ako se plaćanje kupcu vrši kao zamena za drugu robu ili usluge primljene od kupca.

Korak 4: Alokacija cene transakcije na ugovorne obaveze

Cena transakcije iz 3. Korak se alocira na svaku ugovornu obavezu na bazi pojedinačnih (samostalnih) prodajnih cena svake ugovorne obaveze.

Samostalna prodajna cena je ona cena po kojoj bi se roba ili usluge zasebno prodavale. U slučajevima kada samostalne prodajne cene nisu lako uočljive, one se procenjuju i to korišćenjem jednog od sledećih pristupa:

- usklađena tržišna procena,
- očekivani troškovi plus marža, i
- rezidualni pristup (ono što ostane nakon što se oduzmu uočljive pojedinačne prodajne cene ostalih ugovornih obaveza).

Korak 5: Priznavanje prihoda nakon što je svaka ugovorna obaveza ispunjena

Cena transakcije alocirana na svaku od ugovornih obaveza (korak 4) priznaje se kao prihod kada je ispunjenje obaveze nastalo i to tokom vremena ili u određenom trenutku u vremenu.

Ispunjenje nastaje kada je kontrola nad obećanim dobrima ili uslugama prenešena na kupca, tj. kada on ima mogućnost da upravlja korišćenjem te imovine i mogućnost da značajno stiče sve preostale koristi od te imovine.

Sledeći faktori se mogu koristiti za razmatranje da li je došlo do prenosa kontrole:

- Društvo je fizički preneo imovinu na kupca,
- ko ima zakonsko pravo nad imovinom,
- rizici i naknade u vezi sa vlasništvom,
- prihvatanje imovine od strane kupca,
- Društvo ima sadašnje pravo na naplatu po osnovu imovine.

Prihod se priznaje tokom vremena ako je ispunjen jedan od sledećih uslova:

- Kupac istovremeno prima i upotrebljava sve koristi koje Društvo pruža tokom izvršenja posla;
- U okviru izvršenja posla stvara se ili poboljšava imovina koja je pod kontrolom kupca;
- U okviru izvršenja posla ne stvara se imovina koju subjekt može upotrebiti na drugačiji način i subjekt ima ostvarivo pravo na plaćanje za ono što je uradio do određenog trenutka.

Prihod se priznaje tokom vremena na način koji najbolje predstavlja napredak u prenosu kontrole nad robom ili uslugama kupcu. Društvo primenjuje jenu od dve metode za merenje tog napretka:

- metod autputa (npr. procene ostvarenih rezultata, postignute kritične tačke iz projekta, jedinice proizvedene/isporučene i slično) i
- metod inputa (npr. utrošeni resursi, časovi rada, nastali troškovi, utrošeno vreme, radni sati mašina, itd.).

Ako uslovi za priznavanje prihoda tokom vremena nisu ispunjeni, onda se prihod priznaje u određenom trenutku. Prihod se priznaje u momentu u kome Društvo prenosi kontrolu nad određenom robom ili uslugama na kupca.

Troškovi ugovora

Društvo priznaje dodatne troškove sticanja ugovora s kupcem kao imovinu ako se očekuje povrat tih troškova. Dodatni troškovi sticanja ugovora su oni troškovi koje snosi Društvo prilikom sticanja ugovora sa kupcem, a koje ne bi snosio da nije bilo sticanja ugovora.

Troškovi ispunjenja ugovora se kapitališu ako ti troškovi nisu u delokrugu nekog drugog standarda, ako se odnose direktno na ugovor, zbog tih troškova se stvaraju ili povećavaju resursi i ako se očekuje povrat tih troškova.

Garancije

Ako kupac ima mogućnost odvojene kupovine garancije, garancija se smatra odvojom uslugom i Društvo je dužan da tu garanciju tretira kao ugovornu obavezu i da na nju primenjuje sve ono što je prethodno opisano. Pri proceni da li se garancijom pruža usluga kupcu, treba da se razmotre i zakonski zahtevi u pogledu garancija kao i period koji pokriva garancija (što je duži period, veća je verovatnoća da se pruža usluga).

4.5. Poslovni rashodi

Ukupne poslovne rashode čine: nabavna vrednost prodate robe; smanjenje vrednosti zaliha nedovršenih i gotovih proizvoda i nedovršenih usluga; troškovi materijala; troškovi goriva i energije; troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi; troškovi proizvodnih usluga; troškovi amortizacije; troškovi dugoročnih rezervisanja; nematerijalni troškovi, umanjani za prihode od aktiviranja učinaka i robe i povećanje vrednosti zaliha nedovršenih i gotovih proizvoda i nedovršenih usluga.

Osnovni elementi i načela priznavanja rashoda su:

- /a/ rashodi se priznaju, odnosno evidentiraju i iskazuju kada smanjenje budućih ekonomskih koristi koje je povezano sa smanjenjem sredstava ili povećanjem obaveza može pouzdano da se izmeri;
- /b/ rashodi se priznaju na osnovu neposredne povezanosti rashoda sa prihodima (načelo uzročnosti);
- /c/ kada se očekuje da će ekonomske koristi priticati tokom nekoliko obračunskih perioda, a povezanost sa prihodom može da se ustanovi u širem smislu ili posredno, rashodi se priznaju putem postupka sistemske i razumne alokacije;
- /d/ rashodi se priznaju kada izdatak ne donosi nikakve ekonomske koristi ili kada i do iznosa do kojeg buduće ekonomske koristi ne ispunjavaju uslove ili su prestale da ispunjavaju uslove za priznavanje u bilansu stanja kao sredstvo;
- /e/ rashodi se priznaju i u onim slučajevima kada nastane obaveza bez istovremenog priznavanja sredstva.

Nabavna vrednost prodate robe na veliko utvrđuje se u visini prodajne vrednosti robe na veliko, umanjene za iznos utvrđene razlike u ceni i ukalkulisanog PDV sadržanih u vrednosti prodate robe na veliko.

Nabavna vrednost prodate robe na malo utvrđuje se u visini prihoda od prodate robe, umanjene za iznos utvrđene razlike u ceni, kao i za iznos ukalkulisanog PDV, sadržanih u vrednosti prodate robe na malo.

4.6. Troškovi pozajmljivanja

Troškovi pozajmljivanja koji su direktno pripisivi sticanju, izgradnji ili proizvodnji sredstva koje se kvalifikuje čine deo nabavne vrednosti/cene koštanja tog sredstva. Drugi troškovi pozajmljivanja se priznaju kao rashod.

4.7. Finansijski prihodi i rashodi

Finansijski prihodi i rashodi obuhvataju: prihode i rashode iz odnosa sa matičnim, zavisnim i ostalim povezanim pravnim licima ; prihode i rashode od kamata – od trećih lica (nezavisno od toga da li su dospeli i da li se plaćaju ili pripisuju iznosu potraživanja ili obaveze na dan bilansiranja); prihode i rashode od kursnih razlika i efekata valutne klauzule – prema trećim licima; i ostale finansijske prihode i rashode.

Prihodi od dividendi priznaju se kao prihod u godini kada se iste odobre za isplatu.

4.8. Dobici i gubici

Dobici predstavljaju povećanje ekonomske koristi, a obuhvataju prihode koji se javljaju u slučaju prodaje stalne imovine po vrednosti većoj od njihove knjigovodstvene vrednosti, zatim nerealizovane dobitke po osnovu prodaje tržišnih hartija od vrednosti (u slučaju kada se vrednovanje hartija od vrednosti vrši po njihovim tržišnim vrednostima), kao i dobitke koji nastaju pri povećanju knjigovodstvene vrednosti stalne imovine usled prestanka delovanja uslova za smanjenje njihove vrednosti.

Gubici nastaju po osnovu prodaje imovine po cenama nižim od njene knjigovodstvene vrednosti, zatim po osnovu rashodovanja neotpisanih osnovnih sredstava, po osnovu šteta koje se mogu u celini ili delimično nadoknaditi od osiguravajućih društava, po osnovu primene principa impariteta (umanjenje vrednosti imovine).

4.9. Operativni lizing

Operativni (poslovni) lizing je lizing odnosno zakup sredstava kod kojeg su sve koristi i rizici u vezi sa vlasništvom zadržani kod zakupodavca, odnosno nisu preneti na zakupca.

Kod poslovnog lizinga, plaćanja lizinga se priznaju kao rashod, po pravolinijskoj osnovi tokom trajanja lizinga, osim ako neki druga sistematska osnova nije primerenija za predstavljanje vremenske strukture koristi za korisnika.

4.10. Finansijski lizing

Finansijski lizing je lizing kojim se prenose suštinski svi rizici i koristi koji su povezani sa vlasništvom nad nekim sredstvom. Po isteku perioda lizinga pravo svojine se može, ali ne mora preneti.

Korisnici lizinga priznaju finansijski lizing kao sredstvo i obavezu u svojim bilansima stanja, u iznosima koji su na početku trajanja lizinga jednaki fer vrednosti sredstava koja su predmet lizinga, ili po sadašnjoj vrednosti minimalnih plaćanja za lizing, ako je ona niža. Prilikom izračunavanja minimalnih plaćanja za lizing, diskontna stopa je kamatna stopa sadržana u lizingu, ako se ona može utvrditi, a ako se ne može utvrditi, koristi se inkrementalna kamatna stopa na zaduživanje. Svi inicijalni direktni troškovi korisnika lizinga dodaju se iznosu koji je priznat kao sredstvo.

Minimalna plaćanja lizinga treba podeliti između finansijskog troška i smanjenja neizmirene obaveze. Finansijski trošak treba alocirati na sve periode tokom trajanja lizinga, tako da se ostvaruje konstantna periodična kamatna stopa na preostali saldo obaveze.

Finansijski lizing uzrokuje povećanje troškova amortizacije za sredstva koja se amortizuju, kao i finansijske rashode u svakom obračunskom periodu. Politika amortizacije sredstava koja su predmet lizinga i koja se amortizuju treba da bude u skladu sa politikom amortizacije sredstava koja su u vlasništvu, a priznata amortizacija se izračunava u skladu sa MRS 16 „Nekretnine, postrojenja i oprema“ i MRS 38 „Nematerijalna imovina“. Ukoliko nije sasvim izvesno da će korisnik lizinga steći pravo vlasništva nad sredstvom koje je predmet lizinga do kraja trajanja lizinga, to sredstvo se u potpunosti amortizuje u kraćem periodu od: trajanja lizinga ili veka trajanja.

4.11. Nematerijalna ulaganja

Nematerijalno ulaganje je određivo nemonetarno sredstvo bez fizičkog sadržaja:

- koje služi za proizvodnju ili isporuku robe ili usluga, za iznajmljivanje drugim licima ili se koristi u administrativne svrhe;
- koje društvo kontroliše kao rezultat prošlih događaja; i
- od kojeg se očekuje priliv budućih ekonomskih koristi.

Nematerijalna ulaganja čine: ulaganja u razvoj; koncesije, patent, licence i slična prava; ostala nematerijalna ulaganja; nematerijalna ulaganja u pripremi i avansi za nematerijalna ulaganja.

Nabavka nematerijalnih ulaganja u toku godine evidentira se po nabavnoj vrednosti. Nabavnu vrednost čini faktorna vrednost uvećana za sve zavisne troškove nabavke i sve troškove dovođenja u stanje funkcionalne pripravnosti. Cenu koštanja nematerijalnih ulaganja proizvedenih u sopstvenoj režiji čine direktni troškovi i pripadajući indirektni troškovi, koji se odnose na to ulaganje.

Troškovi pozajmljivanja nastali do momenta stavljanja nematerijalne imovine u upotrebu, kapitalizuju se, odnosno uključuju se u nabavnu vrednost.

Nakon što se prizna kao sredstvo, nematerijalno ulaganje se iskazuju po nabavnoj vrednosti ili po ceni koštanja umanjenoj za ukupan iznos obračunate amortizacije i ukupan iznos gubitaka zbog obezvređenja.

Dobici ili gubici koji proisteknu iz rashodovanja ili otuđenja utvrđuju se kao razlika između procenjenih neto priliva od prodaje i iskazanog iznosa sredstva i priznaju se kao prihod ili rashod u bilansu uspeha.

4.12. Nekretnine, postrojenja i oprema

Nekretnine, postrojenja i oprema su materijalna sredstva:

- koja Društvo drži za upotrebu u proizvodnji ili isporuku robe ili pružanje usluga, za iznajmljivanje drugim licima ili u administrativne svrhe;
- za koja se očekuje da će se koristiti duže od jednog obračunskog perioda;

Društvo priznaje nabavnu vrednost/cenu koštanja neke nekretnine, postrojenja i opreme kao sredstvo ako, i samo ako:

- je verovatno da će se buduće ekonomske koristi povezane sa tim sredstvom priliti u Društvo, i
- se nabavna vrednost /cena koštanja tog sredstva može pouzdano odmeriti,

Alat i sitan inventar koji zadovoljavaju uslove iz stava 1. priznaju se kao oprema, a ako ne zadovoljavaju navedene uslove iskazuju se kao zalihe.

Rezervni delovi koji ne zadovoljavaju navedene uslove, prilikom ugradnje, iskazuju se kao trošak poslovanja.

Ulaganja koja imaju karakter tekućeg održavanja nekretnina, postrojenja i opreme predstavljaju rashod perioda u kome su nastala.

Zemljište i objekti su zasebna sredstva i zasebno se evidentiraju, čak i u slučaju kada su zajedno stečeni.

Nabavke nekretnina, postrojenja i opreme u toku godine evidentiraju se po nabavnoj vrednosti.

Nabavnu vrednost čini fakturna vrednost nabavljenih sredstava uvećana za sve zavisne troškove nabavke i sve troškove dovođenja u stanje funkcionalne pripravnosti. Cenu koštanja navedenih sredstava proizvedenih u sopstvenoj režiji čine direktni troškovi i pripadajući indirektni troškovi, koji se odnose na to ulaganje.

Troškovi pozajmljivanja nastali do momenta stavljanja sredstva u upotrebu, kapitalizuju se, odnosno uključuju se u nabavnu vrednost kupljenog sredstva.

Nakon što se priznaju kao sredstva, nekretnine, postrojenja i oprema, iskazuju se po nabavnoj vrednosti ili po ceni koštanja umanjenoj za ukupan iznos obračunate amortizacije i ukupan iznos gubitaka zbog obezvređenja.

Nakon što se priznaju kao sredstva, nekretnine, postrojenja i oprema, iskazuju se u revalorizovanom iznosu, koji izražava njihovu poštenu vrednost na dan revalorizacije, umanjenu za ukupan iznos ispravke vrednosti po osnovu amortizacije i ukupan iznos ispravke vrednosti po osnovu gubitaka zbog obezvređenja. Revalorizacija se vrši onoliko redovno koliko je dovoljno da se iskazani iznos ne razlikuje značajno od iznosa koji bi se utvrdio da je primenjen postupak iskazivanja po poštenoj vrednosti na dan bilansa stanja.

Kada zbog revalorizacije dođe do povećanja iskazanog iznosa sredstava, pozitivan učinak revalorizacije se iskazuje neposredno u korist sopstvenog kapitala kao revalorizaciona rezerva.

Pozitivan učinak revalorizacije priznaje se kao prihod od ukidanja revalorizacionih rezervi istog sredstva do iznosa koji je jednak negativnom učinku revalorizacije istog sredstva, koji je prethodno bio priznat kao rashod.

Kada zbog revalorizacije dođe do smanjenja iskazanog iznosa sredstva, negativan učinak revalorizacije priznaje se kao rashod.

Negativan učinak revalorizacije iskazuje se neposredno na teret revalorizacionih rezervi, do iznosa koji nije veći od ukupnih revalorizacionih rezervi obračunatih za to isto sredstvo.

Na dan svakog bilansa stanja Društvo procenjuje da li postoji neka indicija o tome da je sredstvo možda obezvređeno. Ukoliko takva indicija postoji, Društvo procenjuje iznos sredstva koji može da se povрати. Ako je nadoknadiiva vrednost sredstva manja od njegove knjigovodstvene vrednosti knjigovodstvena vrednost se svodi na nadoknadivu vrednost i istovremeno se smanjuju prethodno formirane revalorizacione rezerve po osnovu tog sredstva. Ako nisu formirane revalorizacione rezerve po osnovu sredstva čija je vrednost umanjena ili su iskorišćene za druge svrhe, za iznos gubitka od umanjenja vrednosti priznaje se rashod perioda.

Ako na dan bilansa stanja postoje nagoveštaji da prethodno priznat gubitak od umanjenja vrednosti ne postoji ili je umanjeno, vrši se procena nadoknadiive vrednosti tog sredstva. Gubitak zbog umanjenja vrednosti priznat u prethodnim godinama priznaje se kao prihod, u slučaju da je primenjen osnovni postupak vrednovanja nekretnina, postrojenja i opreme, odnosno kao povećanje revalorizacione rezerve ukoliko je primenjen alternativni postupak vrednovanja nekretnina, postrojenja i opreme, a knjigovodstvena vrednost se povećava do nadoknadiive vrednosti.

Naknadni izdatak koji se odnosi na već priznate nekretnine, postrojenja i opremu pripisuje se iskazanom iznosu tog sredstva, ako je verovatno da će priliv budućih ekonomskih koristi da bude veći od prvobitno procenjene stope prinosa tog sredstva i da se nabavna vrednost/cena koštanja naknadnog izdatka može pouzdano utvrditi.

Društvo priznaje u knjigovodstvenu vrednost neke nekretnine, postrojenja i opreme, troškove zamene nekih delova tih stavki, u momentu kada ti troškovi nastanu i kada su zadovoljeni kriterijumi priznavanja iz MRS 16 – „Nekretnine, postrojenja i oprema“, (paragraf 7).

Svaki drugi naknadni izdatak priznaje se kao rashod u periodu u kome je nastao.

Gradsko zemljište se iskazuje odvojeno od vrednosti nekretnine po nabavnoj vrednosti, a naknadno vrednovanje se vrši na isti način kao i za nekretnine, postrojenja i opremu.

Ne vrši se amortizacija zemljišta.

Nekretnine, postrojenja i oprema prestaju da se iskazuju u bilansu stanja, nakon otuđivanja ili kada je sredstvo trajno povučeno iz upotrebe i kada se od njegovog otuđenja ne očekuju nikakve buduće ekonomske koristi.

Dobici ili gubici koji proisteknu iz rashodovanja ili otuđenja utvrđuju se kao razlika između procenjenih neto priliva od prodaje i iskazanog iznosa sredstva i priznaju se kao prihod ili rashod u bilansu uspeha.

4.13. Poljoprivreda

Biološka sredstva se odmeravaju prilikom početnog priznavanja, kao i na svaki datum bilansa stanja, po svojoj poštenoj vrednosti, umanjenoj za procenjene troškove prodaje na mestu žetve. Ukoliko poštena vrednost ne može pouzdano da se izmeri, biološko sredstvo se meri po svojoj nabavnoj vrednosti ili ceni koštanja, umanjenoj za ukupno obračunatu amortizaciju i ukupne gubitke zbog obezvređenja.

Poljoprivredni proizvodi koji su ubrani od bioloških sredstava odmeravaju se po fer vrednosti umanjenoj za procenjene troškove prodaje u momentu ubiranja.

4.14. Investicione nekretnine

Investiciona nekretnina je nekretnina koju Društvo kao vlasnik ili korisnik finansijskog lizinga drži radi ostvarivanja zarade od izdavanja nekretnine ili radi uvećanja vrednosti kapitala ili radi i jednog i drugog, a ne radi upotrebe za proizvodnju ili snabdevanje robom ili pružanja usluga ili za potrebe administrativnog poslovanja, ili prodaje u okviru redovnog poslovanja.

Početno merenje investicione nekretnine vrši se po nabavnoj vrednosti ili ceni koštanja. Pri početnom merenju, zavisni troškovi nabavke se uključuju u nabavnu vrednost ili cenu koštanja.

Nakon početnog priznavanja, investicione nekretnine se mere prema njihovoj poštenoj vrednosti. Poštena vrednost se meri kao najverovatnija cena koja realno može da se dobije na tržištu, na dan bilansa stanja. Procenu investicione nekretnine nije vršio nezavisni procenitelj.

Dobitak ili gubitak nastao zbog promene poštene vrednosti investicione nekretnine uključuje se u neto dobitak ili neto gubitak perioda u kojem je nastao.

4.15. Amortizacija

Obračun amortizacije vrši se od narednog dana u odnosu na dan stavljanja u upotrebu.

Amortizacija se obračunava proporcionalnom metodom primenom stopa koje se utvrđuju na osnovu procenjenog korisnog veka upotrebe sredstava.

Osnovica za obračun amortizacije sredstva je nabavna vrednost umanjena za preostalu (rezidualnu) vrednost i iznos obezvređenja.

Preostala vrednost je neto iznos koji društvo očekuje da će dobiti za sredstvo na kraju njegovog korisnog veka trajanja, po odbitku očekivanih troškova otuđenja.

Korisni vek trajanja, odnosno amortizacione stope, preispituju se periodično i ako su očekivanja zasnovana na novim procenama značajno različita od prethodnih, obračun troškova amortizacije za tekući i budući period se koriguju.

Metod obračuna amortizacije koji se primenjuje preispituje se periodično i ukoliko je došlo do značajne promene u očekivanom obrascu trošenja ekonomskih koristi od tih sredstava, metod se menja tako da odražava taj izmenjeni način. Kada je takva promena metoda obračuna amortizacije neophodna, onda se ona računovodstveno obuhvata kao promena računovodstvene procene, a obračunati troškovi amortizacije za tekući i budući period se koriguju.

Stope amortizacije za glavne kategorije nekretnina, postrojenja i opreme, date su u sledećem pregledu:

	2023.	2022.
Građevinski objekti	2.50%	2.50%
Pogonska oprema	1.35-20%	1.35-20%
Kancelarijska oprema	10-15%	10-15%
Rashladna oprema	5-20%	5-20%
Računari i pripadajuća oprema	20-30%	20-30%
Putnička vozila		
Teretna vozila	10-15%	10-15%
Ostala sredstva	3.5-20%	3.5-20%

Obračun amortizacije za poreske svrhe vrši se u skladu sa Zakonom o porezu na dobit preduzeća Republike Srbije i Pravilnikom o načinu razvrstavanja stalnih sredstava po grupama i načinu utvrđivanja amortizacije za poreske svrhe, što rezultira u odloženim porezima.

4.16. Umanjenje vrednosti imovine

Saglasno usvojenoj računovodstvenoj politici, rukovodstvo Društva proverava na svaki dan bilansa stanja da li postoje indikatori gubitka vrednosti imovine. U slučaju da takvi indikatori postoje, Društvo procenjuje nadoknadivu vrednost imovine.

Nadoknativi iznos određen je kao viši od neto prodajne cene i upotrebne vrednosti. Neto prodajna cena je iznos koji se može dobiti prilikom prodaje imovine u transakciji između dve voljne nezavisne strane, umanjena za troškove prodaje, dok vrednost u upotrebi predstavlja sadašnju vrednost procenjenih budućih novčanih

tokova za koje se očekuje da će nastati iz kontinuirane upotrebe imovine kroz njen ekonomski vek trajanja te prodaje na kraju veka trajanja. Nadoknadivi iznos se procenjuje za svako zasebno sredstvo ili, ako to nije moguće, za jedinicu koja stvara novac kojoj to sredstvo pripada. Gde knjigovodstveni iznos prelazi taj procenjeni nadoknadivi iznos, vrednost imovine je umanjena do njenog nadoknadivog iznosa. Gubitak zbog obezvređenja se priznaje u iznosu razlike, na teret rashoda saglasno MRS 36 „Umanjenje vrednosti imovine“.

Goodwill se testira na umanjenje vrednosti jednom godišnje ili češće ukoliko događaji ili promene okolnosti ukazuju da bi neto knjigovodstvena vrednost mogla biti umanjena.

4.17. Zalihe

Zalihe robe i materijala se mere po nabavnoj vrednosti. Nabavnu vrednost čine svi troškovi nabavke za dovođenje zaliha na njihovo sadašnje mesto i stanje. Troškovi nabavke zaliha obuhvataju kupovnu cenu, uvozne dažbine i druge obaveze (osim onih koje Društvo može naknadno da povрати od poreskih vlasti), troškove prevoza, manipulativne troškove i druge troškove koji se mogu direktno pripisati nabavci. Popusti, rabati i druge slične stavke se oduzimaju pri utvrđivanju troškova nabavke.

Izlaz zaliha materijala i robe se evidentira metodom prosečne ponderisane cene

Zalihe nedovršene proizvodnje i gotovih proizvoda se mere po ceni koštanja, odnosno po neto prodajnoj vrednosti, ako je niža. Cenu koštanja čine svi troškovi konverzije i drugi nastali troškovi neophodni za dovođenje zaliha na njihovo sadašnje mesto i stanje, odnosno:

- troškovi direktnog rada;
- troškovi direktnog materijala i
- indirektni, odnosno opšti proizvodni troškovi.

U vrednost zaliha nedovršene proizvodnje i gotovih proizvoda ne ulaze, već predstavljaju rashod perioda:

- neuobičajeno veliko rasipanje materijala, radne snage ili drugi troškovi proizvodnje;
- troškovi skladištenja, osim ako ti troškovi nisu neophodni u procesu proizvodnje pre naredne faze proizvodnje;
- režijski troškovi administracije koji ne doprinose dovođenju zaliha na sadašnje mesto i u sadašnje stanje; i
- troškovi prodaje.

Neto prodajna vrednost predstavlja procenjenju prodajnu vrednost, umanjenu za procenjene troškove prodaje i procenjene troškove dovršenja (kod nedovršene proizvodnje). Ukoliko je neto prodajna vrednost zaliha nedovršene proizvodnje i gotovih proizvoda niža od njihove cene koštanja, vrši se delimičan otpis do neto prodajne vrednosti.

Terećenjem ostalih rashoda vrši se ispravka vrednosti zaliha u slučajevima kada se oceni da je potrebno svesti vrednost zaliha na njihovu neto prodajnu vrednost. Oštećene zalihe i zalihe koje po kvalitetu ne odgovaraju standardima se u potpunosti otpisuju.

Zalihe usluga čine direktni troškovi i indirektni troškovi nastali u vezi sa pružanjem usluga. Direktni troškovi usluga su direktni troškovi rada osoblja koje direktno učestvuje u pružanju usluga, direktni troškovi materijala i ostali direktni troškovi, kao što je angažovanje spoljnih eksperata i slično. Indirektni troškovi usluga su troškovi pomoćnog materijala, energije utrošene za pružanje usluge, amortizacija i održavanje opreme koja se koristi prilikom pružanja usluge i sl.

Zalihe robe u maloprodaji iskazuju se po prodajnoj ceni u toku godine. Na kraju obračunskog perioda vrši se svođenje vrednosti zaliha na nabavnu vrednost putem alokacije realizovane razlike u ceni i poreza na dodatu vrednost, obračunatih na prosečnoj osnovi, na vrednost zaliha u stanju na kraju godine i nabavnu vrednost prodate robe.

4.18. Stalna sredstva namenjena prodaji i sredstva poslovanja koje se obustavlja

Društvo odmerava stalnu imovinu (ili grupu za otuđenje) klasifikovanu kao imovina koje se drži za prodaju, po nižem od sledeća dva iznosa: po knjigovodstvenoj vrednosti ili fer vrednost umanjenoj za troškove prodaje.

4.19. Finansijski instrumenti

Klasifikacija finansijskih sredstava se utvrđuje na početku inicijalnog priznavanja, odnosno kada Društvo postane strana u ugovornim odnosima u vezi sa instrumentom.

Nakon početnog priznavanja, sva sredstva koja spadaju u okvir MSFI 9 se odmeravaju na jedan od sledećih načina:

- Po amortizovanoj vrednosti;
- Po fer vrednosti kroz ukupni ostali rezultat (FVTOCI);
- Po fer vrednosti kroz bilans uspeha (FVTPL).

Klasifikacija i vrednovanje finansijskih sredstava u skladu sa MSFI 9 zavisi od dva osnovna kriterijuma:

- a) poslovnog modela na osnovu kojeg se upravlja finansijskim sredstvom;
- b) karakteristika ugovorenih novčanih tokova finansijskog sredstva ("SPPI" test - Solely Payments of Principal and Interest).

Procena poslovnog modela na osnovu kojeg se upravlja finansijskim sredstvima je ključna za klasifikaciju finansijskih sredstava. Poslovni model se utvrđuje na nivou koji odražava kako se upravlja grupom finansijskih sredstava da bi se postigao određeni poslovni cilj. Poslovni model ne zavisi od namera rukovodstva za pojedinačni instrument. Ovaj uslov ne posmatra svaki instrument pojedinačno već viši nivo grupisanja. Moguće je da Društvo ima više od jednog poslovnog modela na osnovu kojeg se upravlja finansijskim sredstvima.

Test poslovnog modela se vrši na sledeći način:

- Podeliti finansijska sredstva u posebne grupe ili portfolija u skladu sa načinom kako se njima upravlja (na primer: zajmovi i potraživanja se mogu grupisati zajedno jer se drže za naplatu keša, a retko ili skoro nikad za prodaju);
- Identifikuju se ciljevi koji se koriste u toku poslovanja za upravljanje tim grupa ili portfolijom sredstava (na primer cilj za potraživanja je da se drže i naplaćuju (prikuplja keš));
- Na bazi tih ciljeva, klasifikuje se svaka grupa ili portfolio kao "drže se za prikupljanje novčanih tokova", "drže se za prikupljanje novčanih tokova i prodaju" i "ostalo".

Sredstvo klasifikovalo u kategoriji po amortizovanoj vrednosti treba da ispuni oba kriterijuma:

- Poslovni model: finansijsko sredstvo se drži radi prikupljanja ugovorenih novčanih tokova;
- SPPI test: da li ugovoreni uslovi daju pravo na novčane tokove koji predstavljaju samo plaćanje glavnice i kamate.

Sredstvo klasifikovalo u kategoriji po fer vrednosti kroz ukupni ostali rezultat (FVTOCI) treba da ispunji oba kriterijuma:

- Poslovni model: finansijsko sredstvo se drži radi prikupljanja ugovorenih novčanih tokova i prodaje;
- SPPI test: da li ugovoreni uslovi daju pravo na novčane tokove koji predstavljaju samo plaćanje glavnice i kamate.

Samo zajmovi, potraživanja, ulaganja u dužničke hartije i slični dužnički instrumenti mogu da se kvalifikuju za odmeravanje po amortizovanoj vrednosti ili FVTOCI. U slučaju da dužnički instrument ne ispunjava ove kriterijume odmerava se po fer vrednosti kroz bilans uspeha (FVTPL).

Procena poslovnog modela se vrši na kraju svakog izveštajnog perioda kako bi se utvrdilo da li je došlo do promene u poslovnom modelu u odnosu na prethodni period. U tom slučaju vrši se reklasifikacija finansijskih sredstava u odgovarajuću kategoriju (amortizovana vrednost, FVOCI, FVPL).

Svi derivati koji su u obuhvatu MSFI 9 se odmeravaju po fer vrednosti. Sve promene se priznaju kroz bilans uspeha.

Obezvredenje (umanjenje vrednosti)

Priznavanje obezvredjenja finansijskih sredstava koji se odmeravaju po amortizovanoj vrednosti ili fer vrednosti kroz ukupni ostali rezultat (FVOCI) vrši se na osnovu obezvredjenja po očekivanom kreditnom gubitku (Expected credit loss).

Društvo primenjuje model tri nivoa za određivanje obezvredjenja finansijskih sredstava, koji se baziraju na tome da li je došlo do značajnog pogoršanja kreditnog rizika sredstva. Od nivoa u kome je sredstvo zavisice iznos obezvredjenja koji je potrebno da se prizna kao i iznos prihoda po osnovu kamate:

- Nivo 1: Kreditni rizik se nije značajno povećao od dana inicijalnog priznavanja - Priznaje se 12-mesečni očekivani kreditni gubitak;
- Nivo 2: Kreditni rizik se značajno povećao od dana inicijalnog priznavanja - Priznaje se očekivani kreditni gubitak za celo trajanje finansijskog sredstva. Prihodi od kamate se priznaju na bruto principu;
- Nivo 3: Finansijska imovina već obezvredjenja - priznaje se očekivani kreditni gubitak za celo trajanje finansijske imovine. Prihodi od kamate se priznaju na neto osnovi.

Očekivani kreditni gubitak za 12 meseci se računa tako što se verovatnoća nastanka neispunjenja po sredstvu (default) u narednih 12 meseci, množi sa ukupnim očekivanim kreditnim gubitkom (tokom celog trajanja sredstva) koji bi nastao kao rezultat neispunjenja, bez obzira kada će se gubici desiti. Dakle, 12-mesečni očekivani kreditni gubici predstavljaju očekivane kreditne gubitke za celo trajanje sredstva koji su očekivani da će se desiti kao posledica mogućih neispunjenja u narednih 12 meseci od pribavljanja ili datuma izveštavanja.

Očekivani kreditni gubitak za celo trajanje finansijskog sredstva predstavlja sadašnju vrednost očekivanih kreditnih gubitaka koji će se desiti ako dođe do neispunjenja od strane dužnika u bilo kom momentu tokom važenja ugovorenih obaveza.

U slučaju značajnog povećanja kreditnog rizika, umesto 12-mesečnog očekivanog gubitka priznaje očekivani kreditni gubitak za celo trajanje sredstva. Posmatra se promene u riziku neispunjenja, a ne na promenama u iznosu očekivanog kreditnog gubitka. Značajno povećanje kreditnog rizika (tj. prelazak sa Novo 1 na Novo 2) može da uključi sledeće:

- promene u opštim ekonomskim ili tržišnim uslovima,
- značajne promene u operativnom rezultatu ili finansijskoj poziciji dužnika,
- promene u iznosima finansijske podrške koja je dostupna Društvu,
- očekivano ili potencijalno kršenje kovenanata (posebnih odredaba u ugovoru),
- očekivano kašnjenje u plaćanju, itd.

Društvo računa očekivani kreditni gubitak na sledeći način:

1. Identifikuju se moguća scenarija (ishodi) koja mogu da se dese u praksi u vezi sa neispunjenjem obaveza (defaults);
2. Procenjuje se novčani gubitak u svakom od datih scenarija (ishoda);
3. Taj novčani gubitak se množi sa verovatnoćama dešavanja tih scenarija (ishoda) i
4. Na kraju se tako ponderisani iznosi svih scenarija (ishoda) sabiraju i dobija se očekivani kreditni gubitak.

Društvo ne identifikuje svaki mogući ishod, već razmatra najmanje dva ishoda i to:

- verovatnoća da će se desiti kreditni gubitak i
- verovatnoća da se kreditni gubitak neće desiti

4.20. Gotovinski instrumenti i gotovina

Gotovinski ekvivalenti i gotovina uključuju sredstva na računima kod banaka, gotovinu u blagajni, kao i visoko likvidna sredstva sa prvobitnim rokom dospeća do tri meseca ili kraće a koja se mogu brzo konvertovati u poznate iznose gotovine, uz beznačajan rizik od promene vrednosti.

4.21. Obaveze

Obaveza je rezultat prošlih transakcija ili događaja, čije izmirenje obično podrazumeva odricanje od ekonomskih koristi (resursa) Društva da bi se zadovoljio zahtev druge strane.

Shodno relevantnim odredbama Okvira, obaveza se priznaje u bilansu stanja:

- kada je verovatno da će odliv resursa koji sadrže ekonomske koristi imati za rezultat izmirenje sadašnje obaveze i
- kada iznos za izmirenje može pouzdano da se odmeri.

Pored navedenog, pri priznavanju se uvažava načelo opreznosti, pod kojim se podrazumeva uključivanje opreza pri procenjivanju, tako da imovina i prihodi nisu precenjeni, a obaveze ili troškovi potcenjeni. Međutim, **načelo opreznosti** ne treba da rezultira stvaranjem skrivenih rezervi (na primer, kao posledica namerno precenjenih obaveza ili troškova), obzirom da u tom slučaju finansijski izveštaji ne bi bili neutralni i, stoga, ne bi bili pouzdani.

Obavezama se smatraju: dugoročne obaveze (obaveze prema povezanim pravnim licima; dugoročni krediti i zajmovi u zemlji i inostranstvu, obaveze po dugoročnim hartijama od vrednosti, obaveze po osnovu finansijskog lizinga i ostale dugoročne obaveze), kratkoročne finansijske obaveze (kratkoročni krediti i zajmovi od povezanih pravnih lica, kratkoročni krediti i zajmovi u zemlji i inostranstvu, deo dugoročnih kredita i zajmova, kao i drugih obaveza koje dospevaju do jedne godine i ostale kratkoročne finansijske obaveze), kratkoročne obaveze iz poslovanja (dobavljači i ostale obaveze iz poslovanja) i ostale kratkoročne obaveze.

Kratkoročnim obavezama se smatraju obaveze za koje se očekuje da će biti izmirene u roku do godinu dana od datuma bilansa stanja, uključujući i deo dugoročnih obaveza koje ispunjavaju navedeni uslov, dok se dugoročnim obavezama smatraju obaveze čije se izmirenje očekuje u dužem roku.

Za obaveze iskazane u stranoj valuti, kao i obaveze sa valutnom klauzulom se vrši preračunavanje u funkcionalnu valutu po srednjem kursu važećem na dan transakcije. Promene kursa do datuma izmirenja iskazuju se kao pozitivne (negativne) kursne razlike. Obaveze u stranoj valuti se na datum bilansa stanja preračunavaju prema važećem kursu, a kursne razlike se priznaju kao prihodi ili rashodi perioda.

4.22. Rezervisanja, potencijalne obaveze i potencijalna sredstva

Rezervisanja se priznaju i vrše kada Društvo ima zakonsku ili ugovorenu obavezu kao rezultat prošlih događaja i kada je verovatno da će doći do odliva resursa kako bi se izmirila obaveza i kada se može pouzdano proceniti iznos obaveze.

Rezervisanja za otpremnine i jubilarne nagrade se odmeravaju po sadašnjoj vrednosti očekivanih budućih odliva primenom diskontne stope koja odražava kamatu na visokokvalitetne hartije od vrednosti koje su iskazane u valuti u kojoj će obaveze za penzije biti plaćene.

Rezervisanja za sudske sporove formiraju se u iznosu koji odgovara najboljoj proceni rukovodstva Društva u pogledu izdataka koji će nastati da se takve obaveze izmire.

Potencijalne obaveze se ne priznaju u finansijskim izveštajima, ali se obelodanjuju u napomenama uz finansijske izveštaje, osim ako je verovatnoća odliva resursa koji sadrže ekonomske koristi veoma mala.

Društvo ne priznaje potencijalna sredstva u finansijskim izveštajima već ih obelodanjuje u napomenama uz finansijske izveštaje, ukoliko je priliv ekonomskih koristi verovatan.

4.23. Naknade zaposlenima

4.23.1. Porezi i doprinosi za obavezno socijalno osiguranje

U skladu sa propisima koji se primenjuju u Republici Srbiji, Društvo je obavezno da uplaćuje doprinose raznim državnim fondovima za socijalnu zaštitu. Ove obaveze uključuju doprinose na teret zaposlenih i na teret poslodavca u iznosima koji se obračunavaju primenom zakonom propisanih stopa. Društvo ima zakonsku obavezu da izvrši obustavu obračunatih doprinosa iz bruto zarada zaposlenih i da za njihov račun izvrši prenos obustavljenih sredstava u korist odgovarajućih državnih fondova. Društvo nije u obavezi da zaposlenima nakon odlaska u penziju isplaćuje naknade koje predstavljaju obavezu penzionog fonda Republike Srbije. Doprinosi na teret zaposlenih i na teret poslodavca knjiže se na teret troškova u periodu na koji se odnose.

4.23.2. Obaveze po osnovu otpremnina i jubilarnih nagrada

U skladu sa Zakonom o radu („Sl. glasnik RS“ broj 24/2005, 61/2005, 54/2009, 32/2013 i 75/2014) i Pojedinačnim opštim aktom o radu, Društvo je u obavezi da isplati otpremnine prilikom odlaska u penziju u visini 2 mesečne bruto zarade koju je zaposleni ostvario u mesecu koji prethodi mesecu u kome se isplaćuje otpremnina, koje pri tom ne mogu biti manje od 2 mesečne prosečne bruto zarade isplaćene u Društvu u mesecu koji prethodi mesecu u kome se isplaćuje otpremnina. Takođe, Društvo ima obavezu da isplati otpremninu zaposlenima za čijim radom je prestala potreba (na osnovu tehnološkog viška) zavisno od vremena provedenog na radu u ovom društvu i u društvu predhodnika.

Društvo otpremnine izmiruje na teret tekućih rashoda. Rukovodstvo Društva smatra da sadašnja vrednost definisanih dugoročnih naknada zaposlenima nije materijalno značajna, te priloženi finansijski izveštaji ne sadrži rezervisanja po gore navedenom osnovu u visini njihove sadašnje vrednosti, u skladu sa zahtevima MRS 19 „Naknade zaposlenima“.

4.23.3. Kratkoročna, plaćena odsustva

Akumulirana plaćena odsustva mogu da se prenose i koriste u narednim periodima, ukoliko u tekućem periodu nisu iskorišćena u potpunosti. Očekivani troškovi plaćenih odsustava se priznaju u iznosu kumuliranih neiskorišćenih prava na dan bilansa, za koje se očekuje da će biti iskorišćeni u narednom periodu. U slučaju neakumuliranog plaćenog odsustva, obaveza ili trošak se ne priznaju do momenta kada se odsustvo iskoristi.

4.23.4. Učešće u dobiti zaposlenih

Društvo priznaje obaveze i trošak za učešće u dobiti zaposlenih u skladu sa Odlukom Upravnog odbora ili drugom odlukom rukovodstva Društva.

4.24. Porez na dobitak

4.24.1. Tekući porez

Poreski rashod perioda predstavlja iznos koji se obračunava i plaća u skladu sa odredbama Zakona o porezu na dobit pravnih lica („Sl. glasnik RS“ br. 18/2010, 101/2011, 119/2012, 47/2013, 108/2013 i 68/2014 - dr. Zakon, 142/14, 91/15-autentično tumačenje, 112/15). Porez na dobit obračunat je po stopi od 15% na poresku osnovicu koja je prikazana u poreskom bilansu, nakon umanjjenja za iskorišćene poreske kredite. Oporeziva osnovica uključuje dobitak iskazan u bilansu uspeha, koji je korigovan u skladu sa poreskim propisima Republike Srbije.

Neiskorišćeni deo poreskog kredita može se preneti na račun poreza na dobit iz budućih obračunskih perioda, ali ne duže od 10 godina. Gubici iz tekućeg perioda mogu se koristiti za umanjjenje poreske osnovice budućih obračunskih perioda, ali ne duže od 5 godina.

4.24.2. Odloženi porez

Odloženi porez na dobitak se obračunava za sve privremene razlike između poreske osnove imovine i obaveza i njihove knjigovodstvene vrednosti. Trenutno važeće poreske stope na dan bilansa su korišćene za obračun iznosa odloženog poreza. Odložene poreske obaveze priznaju se za sve oporezive privremene razlike. Odložena poreska sredstva priznaju se za odbitne privremene razlike i za efekte prenetog gubitka i neiskorišćenih poreskih kredita iz prethodnih perioda do nivoa do kojeg je verovatno da će postojati budući oporezivi dobici na teret kojih se odložena poreska sredstva mogu iskoristiti.

Tekući i odloženi porezi priznaju se kao prihodi i rashodi i uključeni su u neto dobitak perioda.

4.25. Zarada po akciji

Društvo izračunava i obelodanjuje osnovnu zaradu po akciji. Osnovna zarada po akciji obračunava se deljenjem neto dobiti koja pripada akcionarima, imaojima običnih akcija Društva, ponderisanim prosečnim brojem izdatih običnih akcija u toku perioda.

4.26. Raspodela dividendi

Distribucija dividendi akcionarima Društva se u finansijskim izveštajima Društva priznaje kao obaveza u periodu u kojem su akcionari Društva odobrili dividende.

Ako su dividende objavljene posle datuma bilansa stanja, ali pre nego što su finansijski izveštaji odobreni za objavljivanje, ove dividende se ne priznaju kao obaveza na datum bilansa stanja, jer ne ispunjavaju kriterijum sadašnje obaveze prema MRS 37 „Rezervisanja, potencijalne obaveze i potencijalna imovina“. Takve dividende se obelodanjuju u napomenama uz finansijske izveštaje, u skladu sa MRS 1 „Prezentacija finansijskih izveštaja“.

4.27. Obelodanjivanje odnosa sa povezanim licima

Za svrhe ovih finansijskih izveštaja, pravna lica se tretiraju kao povezana ukoliko jedno pravno lice ima mogućnost kontrolisanja drugog pravnog lica ili vrši značajan uticaj na finansijske i poslovne odluke drugog lica, što je definisano u MRS 24 „Obelodanjivanje odnosa sa povezanim licima“.

Odnosi između Društva i njegovih povezanih pravnih lica regulisani su na ugovornoj osnovi i po tržišnim uslovima. Stanja potraživanja i obaveza na dan bilansa stanja, kao i transakcije u toku izveštajnih perioda nastale sa povezanim pravnim licima posebno se obelodanjuju u napomenama uz finansijske izveštaje.

4.28. Pravična (fer) vrednost

Poslovna politika Društva je da obelodani informacije o pravičnoj vrednosti aktive i pasive za koju postoje zvanične tržišne informacije i kada se pravična vrednost značajno razlikuje od knjigovodstvene vrednosti. U Republici Srbiji ne postoji dovoljno tržišnog iskustva, kao ni stabilnosti i likvidnosti kod kupovine i prodaje potraživanja i ostale finansijske aktive i pasive, pošto zvanične tržišne informacije nisu u svakom trenutku raspoložive. Stoga, pravičnu vrednost nije moguće pouzdano utvrditi u odsustvu aktivnog tržišta. Rukovodstvo Društva vrši procenu rizika i u slučajevima kada se oceni da vrednost po kojoj se imovina vodi u poslovnim knjigama neće biti realizovana vrši ispravku vrednosti.

4.29. Državna davanja

Državno davanje se priznaje kao prihod tokom perioda neophodnih za sučeljavanje, na sistematskoj osnovi, sa povezanim troškovima koje treba pokriti iz tog prihoda.

Državno davanje koje se prima kao nadoknada za nastale rashode ili gubitke ili u svrhu pružanja direktne finansijske podrške Društvu sa kojom nisu povezani budući troškovi se priznaje kao prihod perioda u kojem se prima.

5. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH PROCENA

Sastavljanje finansijskih izveštaja u skladu primenjenim okvirom za izveštavanje zahteva od rukovodstva korišćenje najboljih mogućih procena i razumnih pretpostavki, koje imaju efekta na prezentirane vrednosti sredstava i obaveza, kao i prihoda i rashoda u toku izveštajnog perioda. Ove procene i pretpostavke su zasnovane na prethodnom iskustvu, kao i različitim informacijama raspoloživim na dan sastavljanja finansijskih izveštaja, a koje deluju realno i razumno u datim okolnostima. Na bazi ovih informacija se formira pretpostavka o vrednosti sredstava i obaveza, koju nije moguće neposredno potvrditi na bazi drugih informacija. Stvarna vrednost sredstava i obaveza može da odstupa od vrednosti koja je procenjena na ovaj način.

Procene, kao i pretpostavke na osnovu kojih su procene izvršene, su predmet redovnih provera. Revidirane računovodstvene procene se prikazuju za period u kojem su revidirane, u slučaju da procena ima uticaj samo na dati period, ili za period u kojem su revidirane i za buduće periode, u slučaju da revidiranje utiče na tekući i na buduće periode.

Informacije o oblastima kod kojih je stepen procene najveći i koje mogu imati najznačajniji efekat na iznose priznate u finansijskim izveštajima Društva, date su u daljem tekstu.

5.1 *Koristan vek trajanja nekretnina, postrojenja i opreme i stope amortizacije*

Određivanje korisnog veka trajanja nekretnina, postrojenja i opreme se zasniva na prethodnom iskustvu sa sličnim sredstvima, kao i na anticipiranom tehničkom razvoju i promenama na koje utiče veliki broj ekonomskih ili industrijskih faktora. Adekvatnost određenog korisnog veka trajanja se preispituje na godišnjem nivou ili kada god postoji indikacija da je došlo do značajne promene faktora koji su predstavljali osnov za određivanje korisnog veka trajanja

5.2. *Obezvredenje vrednost nefinansijske imovine*

Na dan bilansa stanja, rukovodstvo Društva analizira vrednosti po kojima su prikazane nekretnine, postrojenja i oprema Društva. Ukoliko postoji indikacija da je neko sredstvo obezvređeno, nadoknativ iznos te imovine se procenjuje kako bi se utvrdio iznos obezvređenja. Ukoliko je nadoknativ iznos nekog sredstva procenjen kao niži od vrednosti po kojoj je to sredstvo prikazano, postojeća vrednost tog sredstva se umanjuje do visine nadoknativne vrednosti.

5.3. *Obezvređenje potraživanja od kupaca i ostalih potraživanja*

Društvo obračunava obezvređenje sumnjivih potraživanja na osnovu procenjenih gubitaka koji nastaju, jer kupci nisu u mogućnosti da izvrše tražena plaćanja. U proceni odgovarajućeg iznosa gubitka od obezvređivanja za sumnjiva potraživanja, Društvo se oslanja na starost potraživanja, ranije iskustvo sa otpisom, bonitet kupaca i promene u uslovima plaćanja. Ovo zahteva procene vezane za buduće ponašanje kupaca i time izazvane buduće naplate u gotovini. Stvarni nivo potraživanja koja su naplaćena može da se razlikuje od procenjenih nivoa naplate, što može pozitivno ili negativno da se odrazi na rezultate poslovanja.

Rukovodstvo smatra da nije potrebna dodatna ispravka vrednosti potraživanja, izuzev rezervisanja već prikazanih u finansijskim izveštajima.

5.4. *Rezervisanje po osnovu sudskih sporova*

Društvo je uključeno u određeni broj sudskih sporova koji proističu iz njegovog svakodnevnog poslovanja i odnose se na pitanja koja se tiču radnih odnosa, a koja se rešavaju ili razmatraju u toku regularnog poslovanja. Društvo procenjuje verovatnoću negativnih ishoda ovih pitanja, kao i iznose verovatnih ili razumnih procena gubitaka. Razumne procene obuhvataju prosuđivanje rukovodstva nakon razmatranja informacija koje uključuju obaveštenja, poravnanja, procene od strane pravnog sektora, dostupne činjenice, identifikaciju potencijalnih odgovornih strana i njihove mogućnosti da doprinesu rešavanju, kao i prethodno iskustvo. Rezervisanje za sudske sporove se formira kada je verovatno da postoji obaveza čiji se iznos može pouzdano proceniti pažljivom analizom. Potrebno rezervisanje se može promeniti u budućnosti zbog novih događaja ili dobijanja novih informacija.

Pitanja koja su ili potencijalne obaveze ili ne zadovoljavaju kriterijume za rezervisanje se obelodanjuju, osim ako je verovatnoća odliva resursa koji sadrže ekonomske koristi veoma mala.

5.5. *Odložena poreska sredstva*

Odložena poreska sredstva priznata su nastala kao rezultat razlike u stopama amortizacije za računovodstvene i poreske svrhe; poreskog kredita iz ranijih godina; poreskog gubitka iz ranijih godina. Značajna procena odloženih sredstava od strane rukovodstva Društva je neophodna da bi se utvrdio iznos odloženih poreskih sredstava koje se mogu priznati, na osnovu perioda i visine budućih oporezivih dobitaka i strategije planiranja poreske strategije.

5.6. *Fer vrednost*

Poslovna politika Društva je da obelodani informacije o fer vrednosti aktive i pasive za koju postoje zvanične tržišne informacije i kada se fer vrednost značajno razlikuje od knjigovodstvene vrednosti. U Republici Srbiji ne postoji dovoljno tržišnog iskustva, kao ni stabilnosti i likvidnosti kod kupovine i prodaje potraživanja i ostale finansijske aktive i pasive pošto zvanične tržišne informacije nisu u svakom trenutku raspoložive. I pored navedenog, ova problematika u Društvu nije zanemarena, već rukovodstvo vrši kontinuirane procene, uvažavajući rizike, i kada se proceni da je nadoknadiva (fer ili upotrebna) vrednost sredstava u poslovnim knjigama Društva procenjena, vrši se ispravka vrednosti.

5.7. *Naknade zaposlenima nakon prekida radnog odnosa i druge naknade predviđene zakonom i internim aktima*

Troškovi utvrđenih naknada zaposlenima nakon prekida radnog odnosa, odnosno odlaska u penziju nakon ispunjenih zakonskih uslova utvrđuju se primenom aktuarske procene. Aktuarska procena uključuje procenu diskontne stope, budućih kretanja zarada, stope mortaliteta i budućih povećanja naknade po odlasku u penziju. Zbog dugoročne prirode ovih planova, značajne neizvesnosti utiču na ishod procene.

6. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA

Društvo je u svom redovnom poslovanju u različitom obimu izloženo određenim finansijskim rizicima i to:

- kreditni rizik,
- tržišni rizik (koji obuhvata rizik od promene kursa stranih valuta, rizik od promene kamatnih stopa i rizik od promene cena) i
- rizik likvidnosti.

Upravljanje rizicima u Društvu je usmereno na minimiziranje potencijalnih negativnih uticaja na finansijsko stanje i poslovanje Društva u situaciji nepredvidivosti finansijskih tržišta.

6.1. Kreditni rizik

Kreditni rizik je rizik da će jedna strana u finansijskom instrumentu, neispunjenjem svoje obaveze, prouzrokovati finansijski gubitak druge strane.

Kreditni rizik nastaje kod gotovine i gotovinskih ekvivalenata, depozita u bankama i finansijskim institucijama, potraživanja od pravnih i fizičkih lica i preuzetih obaveza.

Društvo je izloženo kreditnom riziku. Obezbeđenje od kreditnog rizika uspostavljeno je preduzimanjem određenih mera i aktivnosti na nivou Društva. U slučaju neblagovremenog izmirivanja obaveza kupaca prema Društvu, istima se prekida isporuka proizvoda. Pored prekida isporuka proizvoda, koriste se sledeći mehanizmi

naplate: uzimanje menica i bankarske garancije, reprogramiranje duga, kompenzacije sa pravnim licima, utuženja, vansudska poravnanja i ostalo.

Potraživanja od kupaca

Maksimalna izloženost Društva po osnovu kreditnog rizika za potraživanja od kupaca po geografskim regionima data je u sledećoj tabeli:

<u>U hiljadama RSD</u>	2023.	2024.
Kupci u zemlji - ostala povezana pravna lica	11.929	14.840
Kupci u zemlji	65.965	89.339
Kupci u inostranstvu	15.148	8.095
Ukupno	93.042	112.274

Potraživanja od kupaca su prosečno naplativa u roku od 83 dana (u 2023. godini 91 dana).

Obaveze prema dobavljačima

Obaveze prema dobavljačima na dan 30.juni 2024. godine iskazane su u iznosu od 62.969 hiljada dinara (31. decembra 2023. godine: 61.321 hiljada dinara). Dobavljači zaračunavaju zateznu kamatu na dospele obaveze, pri čemu Društvo dospele obaveze prema dobavljačima, saglasno politici upravljanja finansijskim rizicima, izmiruje u ugovorenom roku. Prosečno vreme izmirenja obaveza prema dobavljačima u toku 2024. godine iznosi 60 dana (u toku 2023. godine 60 dana).

6.2. Tržišni rizik

Rizik da će fer vrednost ili budući tokovi gotovine finansijskog instrumenta fluktuirati usled promena tržišnih cena. Tržišni rizik se sastoji od tri vrste rizika:

- valutnog rizika,
- rizika kamatne stope i
- drugih rizika od promene cene.

6.2.1. Rizik od promene kursa stranih valuta

Valutni rizik je rizik od fluktuiranja fer vrednosti ili budućih tokova gotovine finansijskog instrumenta usled promene deviznog kursa.

Valutni rizik (ili rizik od kursnih promena) se javlja kod finansijskih instrumenata koji su označeni u stranoj valuti, to jest u valuti koja nije funkcionalna valuta u kojoj su oni odmereni.

6.2.2. Rizik od promene kamatnih stopa

Rizik od promene kamatnih stopa je rizik da će fer vrednost ili budući tokovi gotovine finansijskog instrumenta fluktuirati usled promena tržišnih kamatnih stopa.

Rizik od kamatne stope se javlja kod kamatonosnih finansijskih instrumenata priznatih u bilansu stanja (na primer, krediti i potraživanja i emitovani dužnički instrumenti) i kod nekih finansijskih instrumenata koji nisu priznati u bilansu stanja (na primer, nekim obavezama po kreditima).

Društvo vrši analizu izloženosti riziku od promene kamatnih stopa na dinamičkoj osnovi uzimajući u obzir alternativne izvore finansiranja i refinansiranje, pre svega za dugoročne obaveze budući da one predstavljaju najznačajniju kamatonosnu poziciju. Aktivnosti upravljanja rizicima imaju za cilj da optimizuju neto rashod od kamata, uz uslov da su tržišne kamatne stope na nivou koji je u skladu sa poslovnom strategijom Društva.

6.2.3. Rizik od promene cena

Rizik od promene cena je rizik da će fer vrednost ili budući tokovi gotovine finansijskog instrumenta fluktuirati zbog promena tržišnih cena (koje nisu one koje nastaju od rizika kamatne stope ili valutnog rizika), bilo da su te promene prouzrokovane faktorima specifičnim za pojedinačni finansijski instrument ili njegovog emitenta, ili da faktori utiču na sve slične finansijske instrumente kojima se trguje na tržištu

Rizik od promene cena se javlja kod finansijskih instrumenata zbog promena, na primer, cena robe ili cena kapitala.

6.3. Rizik likvidnosti

Rizik likvidnosti je rizik da Društvo neće biti u mogućnosti da finansira sredstva odgovarajućim izvorima finansiranja sa stanovišta rokova i stopa i rizik nemogućnosti da se sredstvo realizuje po razumnoj ceni u odgovarajućem vremenskom okviru.

Društvo upravlja likvidnošću sa ciljem da osigura da izvori finansiranja budu raspoloživi za izmirenje obaveza u trenutku njihovog dospeća. Društvo neprekidno procenjuje rizik likvidnosti identifikovanjem i praćenjem promena u izvorima finansiranja potrebnim za ispunjenje poslovnih ciljeva Društva, a u skladu sa poslovnom strategijom Društva.

6.4. Upravljanje rizikom kapitala

Cilj upravljanja kapitalom je da Društvo zadrži sposobnost da nastavi sa svojim poslovanjem u neograničenom periodu u predvidljivoj budućnosti, kako bi očuvalo optimalnu strukturu kapitala sa ciljem da smanji troškove kapitala. Društvo prati kapital na osnovu koeficijenta zaduženosti, koji se izračunava kao odnos neto dugovanja Društva i njegovog ukupnog kapitala.

7. BILANS USPEHA

7.1 PRIHODI OD PRODAJE ROBE

	2023.		2024.
	RSD hiljada		RSD hiljada
Domaće tržište			
Prihodi od prodaje robe ostalim povezanim pravnim licima na domaćem tržištu			
Prihodi od prodaje robe	59.882		646
Svega	59.882		646
Inostrano tržište			
Prihodi od prodaje robe na inostranom tržištu			
Svega			
Ukupno	59.882		646

7.2 PRIHODI OD PRODAJE PROIZVODA I USLUGA

	2023.		2024.
	RSD hiljada		RSD hiljada
Domaće tržište			
Prihodi od prodaje proizvoda i usluga ostalim povezanim pravnim licima na domaćem tržištu			
Prihodi od prodaje proizvoda i usluga	83.165		148.707
Svega	83.165		148.707

Inostrano tržište			
Prihodi od prodaje proizvoda i usluga	29.299		106.441
Svega	29.299		106.441
Ukupno	112.011		255.148

7.3 PRIHODI OD PREMIJA, SUBVENCIIJA, DOTACIJA, DONACIJA I SL.

	2023.		2024.
	RSD hiljada		RSD hiljada
Prihodi od premija, subvencija, dotacija, regresa, kompenzacija i povraćaja poreskih dažbina	845		756
Prihodi po osnovu uslovljenih donacija	845		
Ukupno	845		756

7.4 NABAVNA VREDNOST PRODATE ROBE

	2023.		2024.
	RSD hiljada		RSD hiljada
Nabavna vrednost prodate robe na veliko	53.406		1382
Ukupno	53.406		1382

7.5 PRIHODI OD AKTIVIRANJA UČINAKA I ROBE

	2023.		2024.
	RSD hiljada		RSD hiljada
Prihodi od aktiviranja ili potrošnje robe za sopstvene potrebe	453		340
Ukupno	453		340

7.7 POVEĆANJE/SMANJENJE VREDNOSTI ZALIHA

	2023.		2024.
	RSD hiljada		RSD hiljada
Nedovršeni gotovi proizvodi na dan 30.juni 2023.	4.534		1026
Nedovršene usluge na dan 30.juni 2023.			
Gotovi proizvodi na dan 30.juni 2023.	113.384		65637
Minus:			
Nedovršena proizvodnja na dan 01. januara	24.390		1026
Nedovršene usluge na dan 01. januara			
Gotovi proizvodi na dan 01. januara	140.753		141752
Ukupno	(47.225)		(-76115)

7.8 TROŠKOVI MATERIJALA

	2023.		2024.
	RSD hiljada		RSD hiljada

Troškovi materijala za izradu	36.998		100363
Troškovi ostalog materijala (režijskog)	280		137
Troškovi za tekuća održavanja	541		665
Troškovi jednokratnog otpisa alata i inventara	781		401
Ukupno	38.600		101566

7.9 TROŠKOVI GORIVA I ENERGIJE

	2023.		2024.
	RSD hiljada		RSD hiljada
Troškovi električne energije	1.585		2424
Troškovi pogonskog goriva	1.233		2030
Ukupno	2.818		4453

7.10 TROŠKOVI ZARADA, NAKNADA ZARADA I OSTALI LIČNI RASHODI

	2023.		2024.
	RSD hiljada		RSD hiljada
Troškovi zarada i naknada zarada	8.055		9476
Troškovi poreza i doprinosa na zarade i naknade zarada na teret poslodavca	1.220		1436
Ostali lični rashodi i naknade	280		
Ukupno	8.055		10915

7.11 TROŠKOVI PROIZVODNIH USLUGA

	2023.		2024.
	RSD hiljada		RSD hiljada
Troškovi transportnih usluga	671		2542
Troškovi usluga održavanja	155		74
Troškovi zakupnina	104		157
Troškovi sajmovi	140		196
Troškovi reklame i propagande	541		1229
Troškovi ostalih usluga	1.805		4210
Ukupno	3.416		8408

Troškovi ostalih usluga odnose se na:

Troškovi za ostale proizvodne usluge	4210
Troškovi ostalih usluga	
Troškovi komunalnih usluga	13
Troškovi za usluge zaštite na radu	74
Troškovi usluga zaštite životne sredine	63
Troškovi usluga u prometu proizvoda	2644
Troškovi - Web portali ulistavanje	70
Ukupno	7074

7.12 TROŠKOVI AMORTIZACIJE I REZERVISANJA

Troškovi amortizacije u ukupnom iznosu od RSD 5.318 hiljada na dan 30.06.2024.god.(u 2023. godini RSD 5334 hiljada) odnose se na: amortizaciju nematerijalnih ulaganja, nekretnina, postrojenja, opreme, investicionih nekretnina u skladu sa politikom amortizacije opisanom u Napomeni 4.15.

7.13 NEMATERIJALNI TROŠKOVI

	2023.		2024.
	RSD hiljada		RSD hiljada
Troškovi neproizvodnih usluga	383		3885
Troškovi reprezentacije	445		607
Troškovi premija osiguranja	76		52
Troškovi platnog prometa	390		394
Troškovi članarina	25		48
Troškovi poreza	290		130
Troškovi doprinosa	45		57
Ostali nematerijalni troškovi	860		899
Ukupno	2.514		6072

7.14 FINANSIJSKI RASHODI

	2023.		2024.
	RSD hiljada		RSD hiljada
Rashodi kamata (prema trećim licima)	514		816
Negativne kursne razlike			
Rashodi po osnovu efekata valutne klauzule (prema trećim licima)			
Ostali finansijski rashodi	8		
Ukupno	522		816

7.15 POREZ NA DOBITAK

	2023.		2024.
	RSD hiljada		RSD hiljada
Finansijski rezultat u bilansu uspeha (dobitak/gubitak pre oporezivanja)	9.287		41707
Neto kapitalni dobiti (gubici)			
Usklađivanje i korekcije rashoda u poreskom bilansu			
Usklađivanje i korekcija prihoda u poreskom bilansu			
Oporeziva dobit/gubitak	9.287		41707
Umanjenje za iznos poreskog kredita iz ranijih godina			
Kapitalni dobitak			
Umanjenje za iznos kapitalnih gubitaka ranijih godina			
Poreska osnovica	9.287		
Umanjenje za prihode od dividendi i udela u dobiti od rezidentnih obveznika			

Umanjena poreska osnovica (Obrazac PB)	9.287		18.486
Obračunati porez (15%)	1.393		2.772
Umanjenje obračunatog poreza po osnovu poreskih podsticaja i oslobođanja			1.644
POREZ NA DOBITAK (Obrazac PDP)	1.393		1.128
Odloženi poreski rashod perioda			
Odloženi poreski prihod perioda			

Obračun poreza na dobitak vrši se po stopi od 15% u skladu sa poreskim propisima, odvojeno za poslovni i kapitalni podbilans. Vršiti se usklađivanje pojedinih pozicija prihoda i rashoda, a poreska osnovica se umanjuje za gubitke ranijih godina. Obračunati porez se umanjuje za poreska oslobođenja po osnovu poreskih podsticaja (poreski kredit).

8. BILANS STANJA

8.1 NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA

	Zemljište	Građevinski objekti	Postrojenja i oprema	Nekretnine, postrojenja i oprema u pripremi	Avansi za osnovna sredstva	Ukupno	Nematerijalna ulaganja
<i>Nabavna vrednost</i>							
Stanje na početku godine	10.227	124.419	124.228	33.740	480	293.094	776
Nove nabavke			350	350		350	82
Povećanje prenosom sa ulaganja u pripremi			1156	(1156)			
Ostala povećanja / (smanjenja)							
Stanje na kraju godine	10.227	124.419	125734	33226	480	293386	858
<i>Ispravka vrednosti</i>							
Stanje na početku godine		58643	59103			117746	46
Amortizacija 2024. godine		1202	4116			5318	
Ostala povećanja / (smanjenja)							
Stanje na kraju godine		59845	63219			123664	46
Neotpisana vrednost 30.06.2024.	10.227	65380	61359	33226	480	170671	812
Neotpisana vrednost 31.12.2023.	10.227	71159	65125	33740	480	158056	729

Kao instrument obezbeđenja urednog vraćanja okvirnog kratkoročnog kredita, služice hipoteka zasnovana u korist Komercijalne banke ad, Beograd na nepokretnosti.

Poljoprivredno zemljište uzeto u lizing sa pravom korišćenja preko godinu dana na period od 15godina u iznosu 15.456.413,38 rsd.

8.2 BIOLOŠKA SREDSTVA

	Višegodišnji zasadi	Biloška sredstva u pripremi	Ukupno
<i>Nabavna vrednost</i>			
Stanje na početku godine	8.524	304	8.828
Povećanje u toku godine			
Ostala povećanja / (smanjenja)			
Stanje na kraju godine	8.524	304	8.828
<i>Ispravka vrednosti</i>			
Stanje na početku godine	2.557		2.557
Amortizacija 2023. godine	852		852
Stanje na kraju godine	3.409		3.409
Neotpisana vrednost 30.06.2024.	5.967	304	5.418
Neotpisana vrednost 31.12.2023.	5.967	304	5.418

8.3 ZALIHE

	30.06.2023.		2024.
	RSD hiljada		RSD hiljada
Materijal	39.532		78325
Alat i inventar			
Nedovršena proizvodnja	4.534		1026
Gotovi proizvodi	113.384		65637
Roba	6.236		1350
Plaćeni avansi za zalihe i usluge	5.023		8522
Ukupno	168.709		156238

Plaćeni avansi za zalihe i usluge se odnos ena sledeće:

	2023.		2024.
	RSD hiljada		RSD hiljada
<i>U zemlji – plaćeni avansi za robu</i>			
Ostali	3.072		8334
<i>U inostranstvu – plaćeni avansi za robu</i>			
Ostali	2.138		1023
Svega	5.210		1023
Ispravka vrednosti	(187)		(1733)
Ukupno plaćeni avansi	5.023		8334

8.4 POTRAŽIVANJA PO OSNOVU PRODAJE

Potraživanja po osnovu prodaje odnose se na potraživanja od kupaca:

	2023.		2024.
--	-------	--	-------

	RSD hiljada	RSD hiljada
U zemlji		
Kupci u zemlji - ostala povezana lica	11.929	14840
Kupci u zemlji	84.114	89339
Ispravka potraživanja	(18.148)	
Svega	77.895	104179
U inostranstvu – ostala pravna lica		
Kupci u inostranstvu	45.137	8095
Ispravka potraživanja	(29.990)	
Svega	15.147	8095
Ukupno	93.042	112274

Geografski raspored kupaca je sledeći:

	2023.	2024.
	RSD hiljada	RSD hiljada
Kupci u zemlji		
Beograd	20.500	20.000
Vojvodina	8.500	6.000
Uža Srbija	67.043	78179
Minus: Ispravka vrednosti	(18.148)	
Svega	77.895	104179

8.5 ODLOŽENE PORESKE OBAVEZE

Odložene poreske obaveze u iznosu od RSD2941 hiljada (prethodne godine 4.400 hiljade dinara), obuhvataju iznose poreza na dobit koji se plaćaju u narednim periodima po osnovu oporezivih privremenih razlika. Dozvoljeno je prebijanje odloženih poreskih sredstava i obaveza.

Odložene poreske obaveze su izražene kao *razlike između iznosa knjigovodstvene i poreske amortizacije*.

8.6 DRUGA POTRAŽIVANJA

Druga potraživanja obuhvataju:

	2023.	2024.
	RSD hiljada	RSD hiljada
Potraživanja za više plaćen porez na dobitak	511	1146
Potraživanja po osnovu preplaćenih ostalih poreza i doprinosa	240	240
Potraživanja za naknade zarada koje se refundiraju		
Ostala kratkoročna potraživanja	7.417	11471
Minus: Ispravka vrednosti drugih potraživanja		
Ukupno	8.168	12857

8.7 KRATKOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI

	2023.	2024.
	RSD hiljada	RSD hiljada
Kratkoročni krediti i zajmovi u zemlji	550	
Finansijska sredstva koja se vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha	32	
	582	

8.8

GOTOVINSKI EKVIVALENTI I GOTOVINA

	2023.	2024.
	RSD hiljada	RSD hiljada
<i>U dinarima:</i>		
Tekući (poslovni) računi izdojena novcana sredstva	12.909	14029
Svega	12.909	14029
<i>U stranoj valuti:</i>		
Devizni računi	2	10490
Svega	2	10490
Ukupno	12.911	24578

8.9

POREZ NA DODATU VREDNOST

Porez na dodatu vrednost odnosi se na:

	2023.	2024.
	RSD hiljada	RSD hiljada
Porez na dodatu vrednost u primljenim fakturama po opštoj stopi (osim plaćenih avansa)	3.371	
Porez na dodatu vrednost u primljenim fakturama po posebnoj stopi (osim plaćenih avansa)	304	
Porez na dodatu vrednost plaćen pri uvozu dobara po opštoj stopi	612	
PDV nadoknada isplaćena poljoprivrednicima	179	
Potraživanja za više plaćen porez na dodatu vrednost	2.934	
Ukupno	7.400	

8.10

AKTIVNA VREMENSKA RAZGRANICENJA

Aktivna vremenska razgraničenja čine:

	2023.	2024.
	RSD hiljada	RSD hiljada
Potraživanja za nefakturisani prihod		
Razgraničeni troškovi po osnovu obaveza	1.861	1.064
Ostala aktivna vremenska razgraničenja	4.651	6.753
Ukupno	6.512	7.818

Ostala aktivna vremenska razgraničenja se odnose na:

Prethodni PDV koji ceka uslov za odbitak-PDV naknada poljoprivredniku	5.270
OSTALA AVR	1.483
Ukupno	6.753

8.11

OSNOVNI KAPITAL

Osnovni kapital obuhvata sledeće oblike kapitala:

		2023.	2024.
	%	RSD hiljada	RSD hiljada
Aksijski kapital			
- obične akcije	100	42.851	42.851
Ukupno		42.851	42.851

Akcionari Društva su:

				2023.	2024.
	Vrsta akcija		%	RSD hiljada	RSD hiljada
	Obične akcije/Preferencijalne akcije				
Jovanović Miroslav	Obične akcije		64.59%	27.677	27.677
Miladinović Zoran	Obične akcije		23.79%	10.190	10.190
Vino kalem AD	Obične akcije		7.72%	3.312	3.312
Vujinović Nenad	Obične akcije		3.90%	1.672	1.672
Ukupno			100%	42.851	42.851

Akcijski kapital čini 42.851 običnih akcija, vrednosti od 1000 dinara .

Izvršeno je usaglašavanje sa Centralnim registrom hartija od vrednosti.

Osnovna zarada po akciji

	2023.	2024.
	RSD hiljada	RSD hiljada
Dobit koja pripada akcionarima Društva	9.286	975.17
Ponderisani prosečan broj izdatih običnih akcija u toku perioda	1000	1.000

8.12 REZERVE

Rezerve obuhvataju sledeće oblike rezervi:

	2023.	2024.
	RSD hiljada	RSD hiljada
Zakonske rezerve	77	77
Ukupno	77	77

Zakonske rezerve su obavezno formirane do 2004 godine, tako što se svake godine iz dobitka unosilo najmanje 5% dok rezerve ne dostignu najmanje 10% osnovnog kapitala, a nakon toga nisu formirane na osnovu opšteg akta Društva.

8.13 REVALORIZACIONE REZERVE

	2023.	2024.
	RSD hiljada	RSD hiljada
Iznos revalorizacionih rezervi na dan 1. januara	1.130	1.130
Povećanje revalorizacionih rezervi		
Smanjenje revalorizacionih rezervi		
Iznos revalorizacionih rezervi na dan 31. decembra	1.130	1.130

Revalorizacioe rezerve se odnose na opremu koja ima upotrebnu vrednost, a knjigovodstvena vrednost je 0 (grupa poljoprivrednih mašina)

8.14 NERASPOREĐENI DOBITAK

	2023.	2024.
	RSD hiljada	RSD hiljada
Neraspoređeni dobitak ranijih godina	98.992	117762
Neraspoređeni dobitak tekuće godine	7.894	41707
Ukupan dobitak	106.886	159469

8.15 DUGOROČNE OBAVEZE

Dugoročne obaveze obuhvataju:

	2023.	2024.
	RSD hiljada	RSD hiljada
Ostale dugoročne obaveze	161.565	146.108
Reprogram obaveza po osnovu lizinga		13600
Ukupno +dugorocne vrednosti u zemlji =	161.565	159708

Ostale dugoročne obaveze odnose se na pozamice akcionara Miladinović Zoran RSD 135.921 hiljada i Jovanović Miroslav RSD 10.187 hiljada.

8.16 KRATKOROČNE FINANSIJSKE OBAVEZE

Kratkoročne finansijske obaveze obuhvataju:

			2023.	2024.
	Oznaka valute	Kamatna stopa	RSD hiljada	RSD hiljada
Kratkoročne kredite i zajmovi u zemlji				
Komercijalna banka AD	RSD	2,5% god	30.815	33914
Ostale kratkoročne finansijske obaveze za rezervisanje				
Ukupno:			30.815	33914

8.17 OBAVEZE IZ POSLOVANJA

Obaveze iz poslovanja odnose se na obaveze od dobavljača:

	2023.	2024.
	RSD hiljada	RSD hiljada
Primljeni avansi, depoziti i kaucije	17.443	15460
Svega	17.443	15460
Obaveze iz poslovanja		
Dobavljači - ostala povezana pravna lica u zemlji	2.763	715
Privredna društva	28.480	28912
Poljoprivredna gazdinstva	47.174	27601
Dobavljači u inostranstvu	5.795	5741
Svega	84.212	62969
Ukupno	101.655	78429

Geografski raspored dobavljača je sledeći:

	2023.	2024.
	RSD hiljada	RSD hiljada
Dobavljači u zemlji		
Beograd	2.500	1.000
Vojvodina	2.000	3.000
Uža Srbija	73.916	52516
Svega	78.416	56516
Dobavljači u inostranstvu		
Bivše jugoslovenske republike	5.796	5741
Svega	5.796	5741
Ukupno	84.212	62969

Od navedenih obaveza nije usaglašeno oko 5%.

8.18

OSTALE KRATKOROČNE OBAVEZE

<i>Obaveze iz specifičnih poslova</i>	2023.	2024.
Obaveze prema uvozniku		
Svega		
<i>Obaveze za zarade i naknade zarada (bruto)</i>		
Obaveze za neto zarade i naknade zarada, osim naknada zarada koje se refundiraju objedinje. naplate- porezi i doprinosi	1.018	1.127
Obaveze za porez na zarade i naknade zarada na teret zaposlenog	98	
Obaveze za doprinose na zarade i naknade zarada na teret zaposlenog	237	
Obaveze za poreze i doprinose na zarade i naknade zarada na teret poslodavca	212	
Svega	1.565	1127
<i>Druge obaveze</i>		
Obaveze po osnovu kamata i troškova finansiranja	1	3
Obaveze prema zaposlenima	1.760	1885
Obaveze prema fizičkim licima za naknade po ugovorima	14	
Ostale obaveze		652
Svega	1.775	2540
Ukupno	3.340	3667

8.19

OBAVEZE ZA OSTALE POREZE, DOPRINOSE I DRUGE DAŽBINE

Obaveze za ostale poreze, doprinose i druge dažbine obuhvataju:

	2023.	2024.
	RSD hiljada	RSD hiljada
Obaveze za akcize		
Obaveze za porez iz rezultata	50	
Obaveze za poreze, carine i druge dažbine iz nabavke ili na teret troškova	612	
Obaveze za doprinose koji terete troškove		
Ostale obaveze za poreze, doprinose i druge dažbine		
Ukupno	617	

9. VANBILANSNA EVIDENCIJA

Vanbilansna vanbilansna imovina i vanbilansne obaveze se odnose na Hipoteku datu kao garancija u iznosu od RSD 36828 hiljada, u korist Komercijalne banke, na zemljište i zgrade.

Vanbilansna evidencija se odnosi i na Hartije od vrednosti koje su van prometa u iznosu od RSD 5 hiljada i zemljišta u zakupu 15.456

10. POTENCIJALNE I PREUZETE OBAVEZE

Društvo nema potencijalnih i preuzetih obaveza.

11. DOGAĐAJI NAKON BILANSA STANJA

Kao i cele 2023. godine tako i u 2024. godini osećaju se posledice izazvane Covidom 19, ratom u Ukrajini, rastom cena sirovina.

Vino kalem AD kao odgovorno privredno društvo će se boriti sa novonastalom situacijom veoma odgovorno, trudićemo se da minimalizujemo troškove, da ih svedemo na najmanju moguću meru, redukovali smo radno vreme i prilagodili ga preporukama vlade Srbije. Gledaćemo da ne otpuštamo radnike, da im ne smanjujemo lične dohotke, da zajedno prebrodimo ovu svetsku krizu, vodimo brigu o zaštiti radnika i pojačanoj higijeni radne okoline kako zbog naših zaposlenih tako i zbog naših kupaca, ponašamo se u svemu prema preporukama vlade Republike Srbije.

U ovom trenutku rukovodstvo nije u mogućnosti da proceni ukupne negativne efekte i uticaj na finansijski rezultat za 2024. godinu, ali će on ukoliko trenutno stanje potraje duži vremenski period i izostanu mere državne podrške biti značajan. Uprkos tome, stav rukovodstva je da mogućnost nastavka poslovanja Društva na principu stalnosti poslovanja neće biti dovedena u pitanje. Navedene činjenice ne zahtevaju korekciju finansijskih izveštaja za period 01.01.2024. - 30.06.2024. godine.

12. STALNOST POSLOVANJA

Kada priprema finansijske izveštaje, rukovodstvo procenjuje sposobnost društva da nastavi da posluje na neodređeni vremenski period, saglasno sa načelom stalnosti.

Finansijski izveštaji se pripremaju u skladu sa načelom stalnosti sve dok rukovodstvo ne odluči da likvidira društvo ili da prestane da posluje, odnosno ako nema bilo kakvu drugu mogućnost osim da tako uradi.

U tekućoj godini Društvo je poslovalo sa neto dobitkom. Tekući računi nisu bili u blokadi ni jedan dan u toku 2024. godine. Finansijski izveštaji su sastavljeni uz uvažavanje pretpostavke neograničenog trajanja poslovanja ("Going Concern"), jer je rukovodstvo procenilo da postoji sposobnost Društva da nastavi da posluje na neodređeni vremenski period, saglasno sa načelom stalnosti.

12. POVEZANO PRAVNO LICE

Prikaz stanja obaveza i potraživanja od povezanih društava na dan 30.06.2024. godine, kao i ostvarenih prihoda i rashoda od povezanih strana u 2024. godini je sledeći:

Naziv društva/ osobe	Delatnost	Uloga osobe odnosno društva u našem društvu	Obaveze	Potraživanja	Prihodi	Rashodi
			na 30.06.2024.	prema našem društvu	01.01 - 30.06.2024. sa našim društvom	
Fruti komerc doo Kruševac	Trgovina	Zoran Miladinović Direktor, suvlasnik	714	14.840	315	

U Velikoj Drenovi, 27 septembra 2024 godine.

"Vino kalem" AD

Direktor

Zoran Miladinović

ЗОРАН
МИЛАДИН
ОВИЋ
012536493
Sign

Digitally signed
by ЗОРАН
МИЛАДИНОВИ
Ћ 012536493
Sign
Date: 2024.10.01
12:01:22 +02'00'

Na osnovu člana 34 Zakona o računovodstvu i u skladu sa članom 50 i 51 Zakona o tržištu kapitala („Službeni glasnik RS“ broj 31/2011) i člana 3. Pavilnika o sadržini, formi i načinu objavljivanja godišnjih, polugodišnjih i kvartalnih izveštaja javnih društava („Službeni glasnik RS“ broj. 14/2012, 5/2015 i 14/2020), „Vino kalem“ a.d. , iz Velike Drenove objavljuje:

**POLUGODIŠNJI IZVEŠTAJ O POSLOVANJU
DRUŠTVA „VINO KALEM“ A.D. VELIKA DRENOVA ZA 2024. GODINU**

I – OPŠTI PODACI			
Poslovno ime, sedište i adresa, matični broj i PIB akcionarskog društva	„Vino kalem“ a.d. Velika Drenova, Matični broj 07154747, PIB 101307939		
Web sajt i email adresa	www.vinokalem-com vinokalemad@gmail.com		
Broj i datum rešenja o upisu u registar privrednih subjekata	BD 71497/2009 od 21.05.2009. godine.		
Delatnost (šifra i opis)	0130 Gajenje sadnog materijala		
Broj zaposlenih	18		
Broj akcionara	3		
Najveći akcionar (ime i prezime, poslovno ime pravnog lica sa brojem akcija i učešćem u osnovnom kapitalu)	ime i prezime	broj akcija	učešće u osnovnom kapitalu
	Jovanović Miroslav	27.677	64,59%
	Miladinović Zoran	10.190	23,78%
	Vino kalem ad Velika Drenova	3.312	7,73%
	Vujinović Nenad	1.672	3,90%
Vrednost osnovnog kapitala	42.851.000,00 RSD		
Broj izdatih akcija	A-0130 sektor CFI kod ESVUFR ISIN broj RSV INKE 24911- obične akcije		
Podaci o zavisnim društvima (do pet najznačajnijih subjekata i konsolidacije) –poslovno ime, sedište i poslovna adresa	Nema zavisnih društava		
Poslovno ime, sedište i poslovna adresa revizorska kuće koja je evidentirala poslednji finansijski izveštaj	Revizija Plus Pro Vojvode Dobrnjca 28		
Poslovno ime	Beogradska berza-		

organizovanog tržišta na koje su uključene akcije	Beograd, Omladinskih brigada 1		
---	--------------------------------	--	--

II – PODACI O UPRAVI DRUŠTVA					
Skupštine akcionara	Predsednik Skupštine akcionara	Član Skupštine	Član Skupštine		
Ime, prezime i prebivalište	Miroslav Jovanović, Maskare	Zoran Miladinović, Kamenare	Nenad Vujinović, Kruševac		
Obrazovanje	IV stepen, dipl. ekonomski tehničar	IV stepen, poljoprivredni tehničar	VII stepen- agronom		
Sadašnje zaposlenje	„Fruti Komerc“ doo	„Fruti Komerc“ doo	„Fruti komerc“doo		
Članstvo u Upravnim i Nadzornim odborima drugih društava	NE	NE	NE		
Isplaćeni iznos naknade	0	0	0		
Broj i procenat akcija koje poseduju u Akcionarskom društvu	64,59%	23,78%	3,90%		

Članovi uprave odbora direktora	Predsednik odbora direktora	Izvršni direktor	Član odbora direktora
Ime, prezime i prebivalište	Miroslav Jovanović, Maskare	Zoran Miladinović, Kamenare	Dragan Lazić, Konjuh
Obrazovanje	IV stepen, ekonomski tehničar	IV stepen, poljoprivredni tehničar	IV stepen mašinski tehničar
Sadašnje zaposlenje	„FRUTI KOMERC“ DOO	„FRUTI KOMERC“ DOO	Nezaposlen
Članstvo u Upravnim i Nadzornim odborima drugih društava	NE	NE	NE
Isplaćeni iznos naknade	0	0	0

Broj i procenat akcija koje poseduju u Akcionarskom društvu	64,59%	23,78%	0,00%
Uprava društva nema usvojen pisani kodeks ponašanja			

III PODACI O POSLOVANJU DRUŠTVA

1. Finansijski pokazatelji

NAZIV	2022	30.06.2023	30.06.2024	Index
Ukupni prihodi	322.336	126.419	180.775	1.26 %
Ukupni rashodi	302.830	117.132	139.068	1.035%
Bruto dobit	19.506	9.287	41.707	2.90%
Neto dobit	15.521	7.894	41.707	3.56 %

Struktura prihoda

NAZIV	2022	30.06.2023.	30.06.2024.	% učešća
Poslovni prihod	317.004	126.419	180.775	100 %
Finansijski prihod	676			
Ostali prihodi	4.656		756	
ukupno	322.243	126.419	181.531	100 %

U strukturi prihoda najveću stavku čine prihodi od:

- prodaja proizvoda na domaćem tržištu (148.707 hilj.dinara)
- prihodi od prodaje inostranom tržištu (106.441 hilj.dinara)
- ostali poslovni prihodi (756 hilj.dinara)

Najveći kupci „Wineland“- Moskva,„LLC Moro“-Moskva, „Dreninvest“ - Beograd, „Rubin“- Kruševac, „Beltorg“- Beograd, „Trnava promet“- Kragujevac,Ros produkt servis Beograd.

Struktura rashoda

NAZIV	2022	30.06.2023	30.06.2024.	% učešća
Poslovni rashodi	273.678	115.643	138.114	99.31%
Finansijski rashodi	1.674	522	816	0.69%
Ostali rashodi	27.478	967	138	
ukupno	302.830	117.132	139.068	100

U strukturi ukupnih rashoda najveću stavku čine troškovi materijala i energije (106.019 hilj.dinara) kao i troškovi zarada (10.915 hilj.)

Najveći dobavljači: “SFS”-Paraćin, “RVM”-Kraljevo, “Grafomed”-Aleksandrovac, “Avala komerc”-Niška banja, “Vardarska dolina”- Makdonija i drugi.

Pokazatelji poslovanja	Vrednost
* Produktivnost rada I (ostvareni prihod=180.775/18 broj radnika)	10.043.05
* Produktivnost rada II (ostvarena dobit=41.707/18 broj radnika)	2.317.05
* Ekonomičnost poslovanja (poslovni prihod/poslovni rashod)	1.309
* Rentabilnost poslovanja (iskazana dobit/ukupan prihod)	0.231
* Likvidnost (obrtna imovina/kratkoročne obaveze)	2.369
* Prinos na ukupni kapital (bruto dobit/ukupan kapital)	0.2049
* Neto prinos na sopstveni kapital(neto dobit/akcijski kapital)	0.973
* Poslovni neto dobitak (poslovni dobitak/neto prihod od prodaje)	0.163
*Stepen zaduženosti (ukupne obaveze/ukupan kapital)	1.464
* I stepen likvidnosti (gotovina/kratkoročne obaveze)	0.178
* II stepen likvidnosti (obrtna imovina-zalihe/kratkoročne obaveze)	1.239
* Neto obrtni kapital (obrtna imovina-kratkoročne obaveze)	189.274 hiljade dinara

Po proceni rukovodstva ne postoje potraživanja kod kojih postoji neizvesnost naplate prihoda ili mogućih budućih troškova koji mogu značajno uticati na finansijsku poziciju društva.

2. Imovina i obaveze

Naziv	2022	30.06.2023	30.06.2024.	% učešća 2024
Stalna imovina	180.429	179.375	176.902	35.07
Obrtna imovina	313.925	299.198	327.477	64.93
Odložena poreska sredstva				
Poslovna imovina-aktiva	494.354	478.573	504.379	100
Vanbilansna aktiva	51.285	51.285	36.828	

Obaveze društva na dan 30.06.2024 god.

Naziv	2022	30.06.2023	30.06.2024	% učešća 2024
Kapit. i dug. rezerv.	143.050	152.337	363.235	72.02
Obaveze	351.304	326.237	141.144	27.98
Poslovna pasiva	494.354	478.573	504.379	100
Vanposlovna pasiva	51.285	51.285	36.828	

Obaveze se odnose na:

- dugoročne kredite 161.565 hilj. dinara
- kratkoročne kredite 30.815 hilj. dinara
- obaveze dobavljačima 84.212 hilj. dinara
- ostale obaveze 27.802 hiljada dinara.

♦ cena akcija – najviša i najniža	Najviša 530,00 RSD Najniža 348,00 RSD
♦ dobitak po akciji-obr. vrednost	975.17 RSD
♦ isplaćena dividenda	2023 0,00 nije bilo isplata 2022 0,00 Nije bilo isplata 2021 0,00 nije bilo isplata

3. Ulaganje u istraživanja i razvoj osnovne delatnosti.

U 2024. godini bilo nije značajni ulaganja u nabavku opreme, i u građevinskih objekata koje se vode u pripremi 350 hiljada u cilju proširenja kapaciteta izvršena je nabavka nove opreme delom iz uvoza a delom kod domaćih proizvođača. Ukupno ulaganje u novu opremu i objekte iznosi 350 hiljada dinara.

4. Zaposleni

Prosečan broj zaposlenih na bazi časova rada je 18 radnika. Ostvarena prosečna zarada bruto dinara 87.772,00 neto 64.101 Briga o zdravlju i bezbednosti zaposlenih je na odgovarajućem nivou. Za sve zaposlene organizovani su lekarski i specijalistički pregledi. Izveštaji sa eksternih provera Republičkih organa za zaštitu zdravlja potvrdili su usaglašenost sa zakonskim propisima.

5. Sistem kvaliteta

Društvo ima uvedene:

- Sistem upravljanja kvalitetom ISO 22000/2018 sistem menadžmenta bezbednosti hrane-proizvodnje vina.
- Sistem upravljanja kvalitetom ISO 22000/2009 sistem menadžmenta bezbednosti hrane-proizvodnje vina
- Sistem S-162-HACCP/2019 iz oblasti proizvodnje i filtriranja vina i rakije.

6. Informacione tehnologije

Osnovni procesi u 2024 godini u sektoru informatike bili su održavanje baza podataka, zaštita podataka, zaštita lokalne mreže i antivirusna zaštita, održavanje interneta i internet konekcija.

7. Raspolaganje nekretnina

„VINO KALEM“ A.D.-Velika Drenova raspolaže građevinskim zemljištima površine 24.744 m² na kom su smešteni proizvodni pogoni sa pratećim pomoćnim objektima u ukupnoj površini od 7.574 m² i poljoprivredno zemljište 33.707 m² i ostalo zemljište 22.901 m².

8. Sudski sporovi

Nije bilo sudskih sporova.

9. Upravljanje

U 2024. godini nije bilo promena u organima upravljanja.

10. Izveštavanje

U 2024. godini održana je redovna Skupština i to redovna na kojoj je doneta odluka o usvajanju finansijskih izveštaja za 2023 godinu

11. Transakcije sa povezanim licima – transferne cene

Saglasno Pravilniku o izmenama i dopunama Pravilnika o transfernim cenama i metodama koje se po principu vandohvata ruke primenjuju kod utvrđivanja transakcija među povezanim licima, izvršili smo:

- analizu grupe povezanih lica kome društvo pripada.
- izbor metode za proveru usklađenosti transfernih cena sa cenama utvrđenim po principu vandohvata ruke.

Društvo ima status povezanog pravnog lica sa „Fruti Komerc“ doo-Kruševac preko osnivača – fizičkog lica funkcije zakonskog zastupnika.

Društvo je za potrebe utvrđivanja transakcija za analizu transfernih cena primenilo metod transakcione neto marže.

TNM se utvrđuje na sledeći način

$$TNM = \frac{EBIT}{UKUPNI \ RASHODI \ BEZ \ FINANSIJSKI} \times 100$$

Na osnovu tačke 3.18 Smernica OESD generalno pravilo glasi da je testirana strana ona na koju se metod za korekciju transfernih cena, može primeniti na najpouzdaniji način i za koju se najadekvatniji uporedivi podaci mogu naći, odnosno najčešće će to biti ona strana kod koje je funkcionalno najmanje složena.

U toku perioda izvršene su sledeće transakcije sa povezanim licima.

Naziv	Prodaja		Nabavka		Potraživanja		Obaveze	
	2024	2023	2024	2023	2024	2023	2024	2023
FRUTI KOMERC	315	377	14		14.840	12.016	714	2.763

12. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA

Društvo je u svom redovnom poslovanju u različitom obimu izloženo određenim finansijskim rizicima i to:

- Tržišnim rizicima,
- Riziku likvidnosti, i
- Kreditnom riziku.

Upravljanje rizicima u Društvu je usmereno na minimiziranje potencijalnih negativnih uticaja na finansijsko stanje i poslovanje Društva u situaciji nepredvidivosti finansijskih tržišta.

12.1. Tržišni rizik

(a) Rizik od promene kursa stranih valuta

Društvo je izloženo riziku od promene kursa stranih valuta prilikom poslovanja u zemlji i inostranstvu, a koji proističe iz poslovanja sa različitim valutama, prvenstveno EUR. Devizni rizik nastaje u slučajevima neusklađenosti finansijskih sredstava i obaveza izraženih u stranoj valuti i/ili sa valutnom klauzulom. U meri u kojoj je to moguće, Društvo minimizira devizni rizik kroz minimiziranje otvorene devizne pozicije.

U narednoj tabeli je prikazana izloženost Društva deviznom riziku na dan 30. juni 2024. godine:

U hiljadama RSD	kurs 117.0490 30.06.2024.	30.06.24EUR	RSD	Ukupno
Gotovina i gotovinski ekvivalenti			24.578	24.578
Potraživanja	/		112.274	112.274
Kratkoročni finansijski plasmani	/		13.712	13.712
Dugoročni finansijski plasmani	/			
Ostala potraživanja ⁰	/		12.857	12.857
Ukupno			163.421	163.421
Kratkoročne finansijske obaveze			33.914	33.914
Obaveze iz poslovanja			62.969	62.969
Dugoročne obaveze			159.708	159.708
Ostale obaveze			3.667	3.667
Ukupno			260.258	260.258
Neto devizna pozicija na dan 30juni 2024.			-96.837	-96.837

(b) Rizik od promene kamatnih stopa

Društvo je izloženo raznim rizicima koji kroz efekte promena visine tržišnih kamatnih stopa deluju na njegov finansijski položaj i tokove gotovine. Poslovanje Društva je izloženo riziku promene kamatnih stopa u meri u kojoj kamatonosna sredstva (uključujući investicije) i kamatonosne obaveze dospevaju za naplatu u različito vreme ili u različitim iznosima.

Društvo ima iskazane kratkoročne finansijske obaveze koje se odnose na kredite odobrene u EUR a plaćanje u dinarskoj protivvrednosti i ostale obaveze koje se odnose na obaveze prema dobavljačima u zemlji.

U sledećoj tabeli je prikazana izloženost Društva riziku promene kamatnih stopa:

U hiljadama RSD	2024	2023
Finansijska sredstva	0	0
Finansijske obaveze	33.914	27.955
Instrumenti sa fiksnom kamatnom stopom	33.914	27.914
Finansijska sredstva		
Finansijske obaveze		

Instrumenti sa varijabilnom kamatnom stopom

S obzirom da Društvo nema značajnu kamatonosnu imovinu, prihod Društva i tokovi gotovine u velikoj meri su nezavisni od promena tržišnih kamatnih stopa. Rizik Društva od promena fer vrednosti kamatnih stopa proističe prvenstveno iz obaveza po osnovu primljenih kratkoročnih i dugoročnih kredita od banke. Krediti su primljeni po fiksnim kamatnim stopama vezani za kurs EUR -a na dan plaćanja.

12.2 Rizik likvidnosti

Rizik likvidnosti je rizik da Društvo neće biti u mogućnosti da finansira sredstva odgovarajućim izvorima finansiranja sa stanovišta rokova i stopa i rizik nemogućnosti da se sredstvo realizuje po razumnoj ceni u odgovarajućem vremenskom okviru.

Društvo upravlja likvidnošću sa ciljem da osigura da izvori finansiranja budu raspoloživi za izmirenje obaveza u trenutku njihovog dospeća. Društvo neprekidno procenjuje rizik likvidnosti identifikovanjem i praćenjem promena u izvorima finansiranja potrebnim za ispunjenje poslovnih ciljeva Društva, a u skladu sa poslovnom strategijom Društva.

Sledeća tabela predstavlja ročnost dospeća sredstava i obaveza, prema preostalom roku dospeća, na dan 30. juni 2024. godine:

U hiljadama RSD	Do 3 meseca	3 meseca do 1 godine	1 do 5 godina	Preko 5 godina	Ukupno
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	24.578				24.578
Potraživanja	86.974	23.000	2.300		112.274
Kratkoročni finansijski plasmani	13.712				13.712
Dugoročni finansijski plasmani	/	/			
Ostala potraživanja	12.857	/			12.857
Ukupno	138.121	23.000	2.300		163.421
Kratkoročne finansijske obaveze	33.914				33.914
Obaveze iz poslovanja	49.969	13.000			62.969
Primljeni avansi i donacije	15.460				15.460
Dugoročne obaveze				159.708	159.708
Ostale obaveze	3.667				3.667
Ukupno	103.010	13.000		159.708	275.718
Ročna neusklađenost na dan 30.juni 2024.	35.111	10.000	2.300	-159.708	-112.297

Sledeća tabela predstavlja ročnost dospeća sredstava i obaveza, prema preostalom roku dospeća, na dan 31.decembar 2023.godine:

U hiljadama RSD	Do 3 meseca	3 meseca do 1 godine	1 do 5 godina	Preko 5 godina	Ukupno
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	9.658				9.658
Potraživanja	79.007				79.007
Kratkoročni finansijski plasmani	1.060	1.000	582		2.642
Dugoročni finansijski plasmani					
Ostala potraživanja	8.247				8.247
Ukupno	104.886	1.000	582		106.468
 Kratkoročne finansijske obaveze		40.877			40.877
Obaveze iz poslovanja	61.321				61.321
Dugoročne obaveze				159.708	159.708
					25.888
Ostale obaveze i avansi	25.888				
Ukupno	87.209	40.877		159.708	287.794
 Ročna neusklađenost na dan 31. decembar 2023	17.677	-39.877	582	-159.708	-181.326

12.3 Kreditni rizik

Kreditni rizik je rizik nastanka finansijskih gubitaka Društva kao rezultat kašnjenja clijenata ili druge ugovorne strane u izmirivanju ugovornih obaveza. Kreditni rizik se prvenstveno vezuje za izloženost Društva po osnovu gotovine i gotovinskih ekvivalenata, depozita u bankama i finansijskim institucijama, investiranja u hartije od vrednosti, potraživanja od pravnih i fizičkih lica i preuzetih obaveza.

Društvo je izloženo kreditnom riziku i obezbeđenje od kreditnog rizika uspostavljeno je preduzimanjem određenih mera i aktivnosti na nivou Društva. U slučaju neblagovremenog izmirivanja obaveza kupaca prema Društvu, istima se prekida isporuka proizvoda.

Na dan 30.juni 2024. godine Društvo raspolaže gotovinom i gotovinskim ekvivalentima u ukupnom iznosu od RSD24.578 hiljada (31. decembar 2023. godine: RSD 9.658 hiljada), što po proceni rukovodstva predstavlja maksimalni kreditni rizik po osnovu ovih finansijskih sredstava.

Potraživanja od kupaca

Maksimalna izloženost Društva po osnovu kreditnog rizika za potraživanja od kupaca po geografskim regionima data je u sledećoj tabeli:

U hiljadama RSD	2023	2024
Kupci u zemlji	77.894	104.179
Kupci u inostranstvu	15.148	8.095
Ukupno	93.042	112.274

Veći kupci sa kojima Društvo posluje su Wineland Moskva, DLV agrar Ljubava i ostali..

Ispravka vrednosti

Starosna struktura potraživanja od kupaca data je u narednoj tabeli:

U hiljadama RSD	Bruto 2024	Ispravka vrednosti 2024	Bruto 2023	Ispravka vrednosti 2023
Nedospela potraživanja	42.305		67.136	
Docnja od 0 do 30 dana	4.565		4.565	
Docnja od 31 do 90 dana	4.042		4.042	
Docnja od 91 do 120 dana	3.900		4.920	
Docnja od 121 do 360 dana	7.612	7.612	3.740	467
Docnja preko 360 dana	49.850	49.850	47.672	47.672
Ukupno	112.274	57.462	141.180	48.139

12.4 Upravljanje rizikom kapitala

Društvo se opredelilo za finansijski koncept kapitala i njegovo očuvanje prema kome je kapital definisan na osnovu nominalnih novčanih jedinica.

Cilj upravljanja kapitalom je da Društvo zadrži sposobnost da nastavi sa svojim poslovanjem u neograničenom periodu u predvidljivoj budućnosti, kako bi očuvalo optimalnu strukturu kapitala sa ciljem da smanji troškove kapitala, a akcionarima obezbedilo dividende. Da bi očuvalo odnosno korigovalo strukturu kapitala, Društvo može da razmotri sledeće opcije: korekcija isplata dividendi akcionarima, vraćanje kapitala akcionarima, izdavanje novih akcija ili prodaja sredstava kako bi se smanjila dugovanja.

Društvo prati kapital na osnovu koeficijenta zaduženosti, koji se izračunava kao odnos neto dugovanja Društva i njegovog ukupnog kapitala

Na dan 30. juni 2024 i 2023 godine, koeficijent zaduženosti Društva bio je kao što sledi:

U hiljadama RSD	2023	2024
Ukupne obaveze (bez kapitala)	326.237	260.258
<i>Minus: Gotovinski ekvivalenti i gotovina</i>	<i>12.911</i>	<i>24.578</i>
Neto dugovanje	313.326	235.680
Ukupan kapital	152.337	203.527
<i>Koeficijent zaduženosti</i>	<i>2.06</i>	<i>1.16</i>

* *Neto dugovanje se dobija kada se ukupne obaveze bez kapitala umanje za gotovinske ekvivalente i gotovinu.*

** *Ukupan kapital predstavlja kapital iskazan u bilansu stanja.*

*** *Koeficijent zaduženosti se računa kao odnos neto dugovanja i ukupnog kapitala.*

12.5 Pravična (fer) vrednost

Poslovna politika Društva je da obelodani informacije o pravičnoj vrednosti aktive i pasive za koju postoje zvanične tržišne informacije i kada se pravična vrednost značajno razlikuje od knjigovodstvene vrednosti. U Republici Srbiji ne postoji dovoljno tržišnog iskustva, kao ni stabilnosti i likvidnosti kod kupovine i prodaje potraživanja i ostale finansijske aktive i pasive, pošto zvanične tržišne informacije nisu u svakom trenutku raspoložive. Stoga, pravičnu vrednost nije moguće pouzdano utvrditi u odsustvu aktivnog tržišta. Rukovodstvo Društva vrši procenu rizika i u slučajevima kada se oceni da vrednost po kojoj se imovina vodi u poslovnim knjigama neće biti realizovana vrši ispravku vrednosti.

Rukovodstvo Društva smatra da iznosi u priloženim finansijskim izveštajima odražavaju vrednost koja je u datim okolnostima najverodostojnija i najkorisnija za potrebe izveštavanja.

13. Društvena odgovornost

Društveno odgovorno poslovanje predstavlja integralni deo poslovne politike društva. Jasno je definisan odnos prema zaposlenima, vlasnicima, životnoj sredini, kupcima, lokalnom okruženju i društvu u celini. Društvo je sve preuzete obaveze izmirilo u ugovorenim rokovima i iznosima.

14. Postojanje ogranka

Društvo nema ogranke

15. Informacija o zaštiti čovekove okoline

Društvo je posvećeno saštiti čovekove okoline na način što je angažovalo renomirane institucije za merenje svih relevantnih aspekata za kontrolu životne sredine

16. Informacija o otkupu akcija

U skladu sa odlukom Skupštine akcionara nije bilo trgovine akcijama.

17. Kratak opis poslovnih aktivnosti

Planovi za budući razvoj odnose se na postizanje i održavanje potpune iskorišćenosti kapaciteta društva kao i stalnoj modernizaciji opreme za proizvodnju. Razvoj društva zavisi od uslova poslovanja i stanja na tržištu kao i kretanja cena osnovnih materijala

U Velikoj Drenovi
Septembar, 2024.god.

Direktor,
Zoran Miladinović,

ЗОРАН
МИЛАДИНО
ВИЋ
012536493
Sign

Digitally signed
by ЗОРАН
МИЛАДИНОВИЋ
012536493 Sign
Date: 2024.10.01
12:07:50 +02'00'

VINO KALEM AD
VELIKA DRENOVA
MATICNI BROJ 07154747
PIB: 101307939

U skladu sa čl. 34 Zakona o računovodstvu (Sl.glasnik 62/2013) i Pravilnikom
Agencije za privredne registre dajem sledeću

IZJAVU
UZ POLUGODIŠNJE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE ZA 2024.godinu
DA NIJE VRŠENA REVIZIJA FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA

Izjavljujem da nije vršena revizija polugodišnjih finansijskih izveštaja za
2024.godinu.

27.09.2024.
U VELIKOJ DRENOVI,

ZAKONSKI ZASTUPNIK
MILADINOVIĆ ZORAN

ЗОРАН
МИЛАДИНОВ
ИТ 012536493
Sign

Digitally signed by
ЗОРАН
МИЛАДИНОВИЋ
012536493 Sign
Date: 2024.09.30
16:14:42 +02'00'

IZJAVA

Izjavljujem da je, prema sopstvenom najboljem saznanju, Polugodišnji finansijski izveštaj za 2024. godinu sastavljen uz primanu odgovarajućih MRS finansijskog izveštavanja i da daje istinite i objektivne podatke o imovini, obavezama, finansijskom položaju i poslovanju, dobiti poslovne godine, tokovima gotovine i promenama na kapitalu javnog društva.

U Velikoj Drenovi, 28.09.2024.

(mesto i datum)

(Lice odgov. za sast. Izveštaja)

(Zakonski zastupnik)

Prilozi polugodišnjeg izveštaja javnog društva:

- FI-Bilans stanja, Bilans uspeha, Izveštaj o ostalom rezultatu, Izveštaj o tokovima gotovine, Izveštaj o promenama na kapitalu, Napomene uz finansijske izveštaje
- Izjava da nije vrsena revizija polugodišnjih finansijskih izveštaja

VINO KALEM a.d.

Velika Drenova

Zoran Miladinović, izvršni direktor